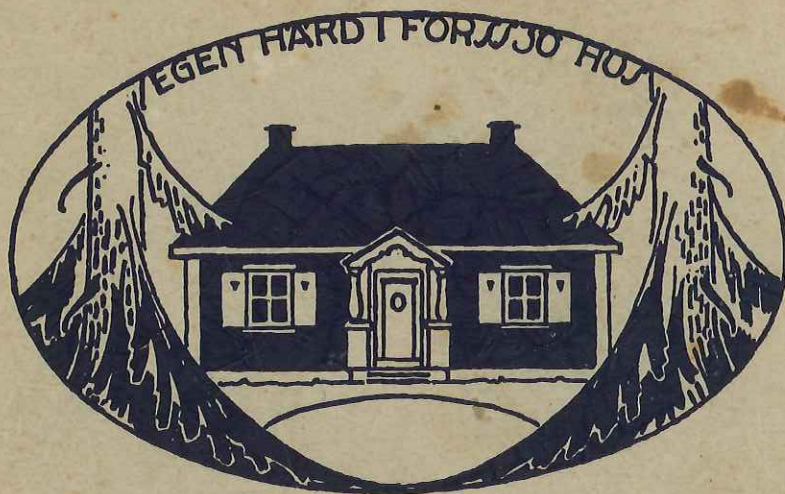




# FORSSJÖ HUS

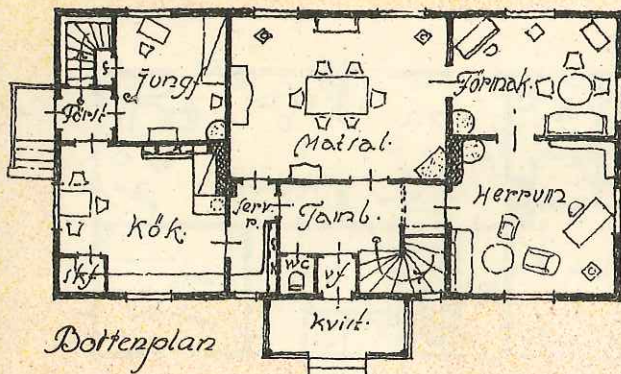
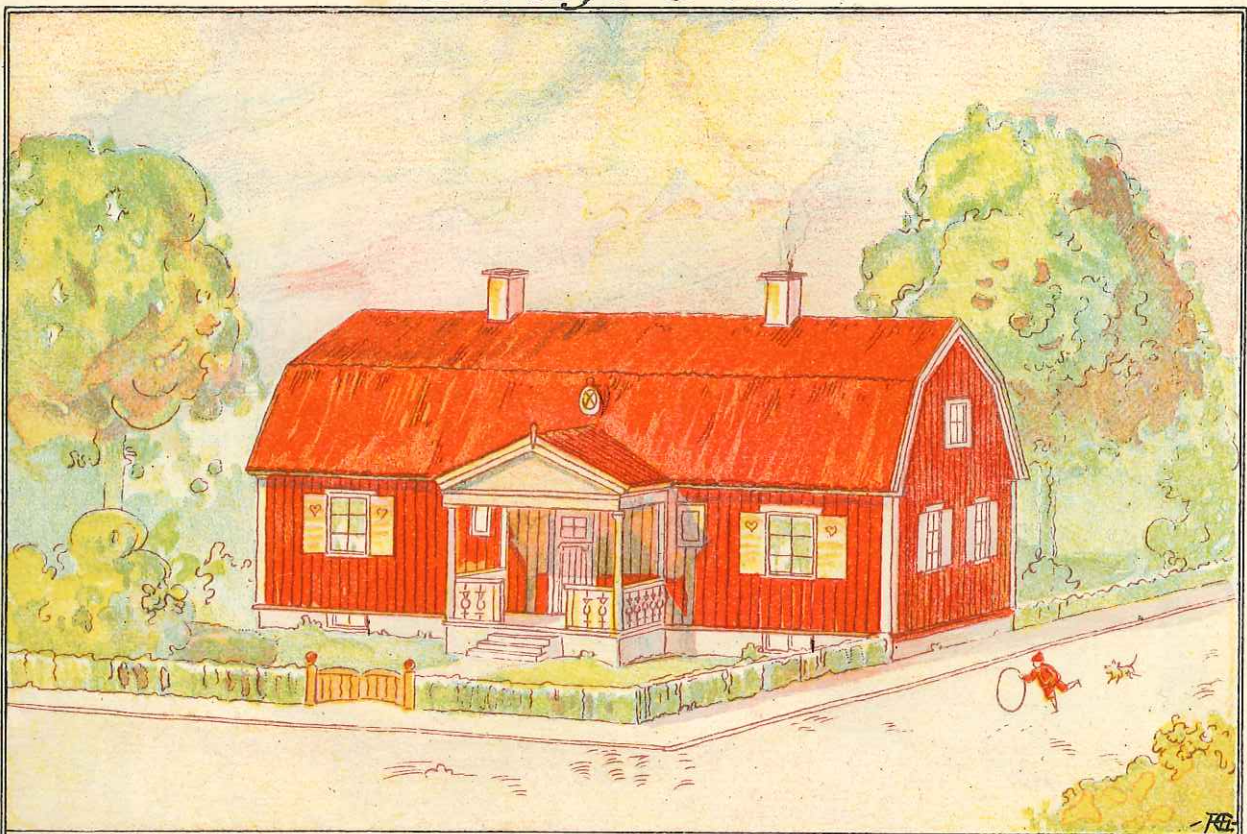


Afdelningskontoret i Malmö  
Telefon 6180.

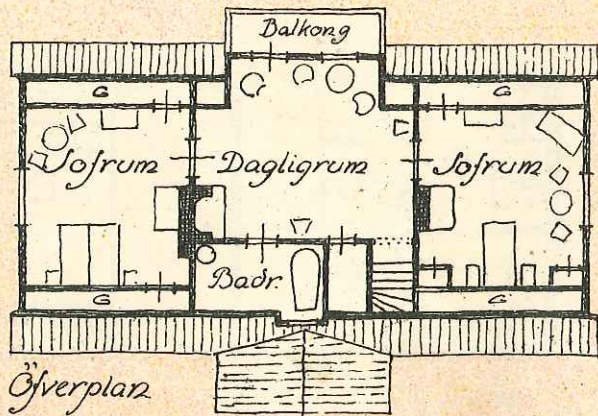
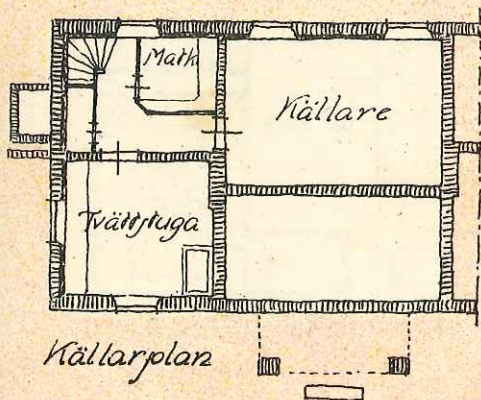
**FORSSJÖ TRÄVARU AKTIEBOLAG**  
**KATRINEHOLM**



# ~ Forsjö Hus ~



## Typ Riddargården

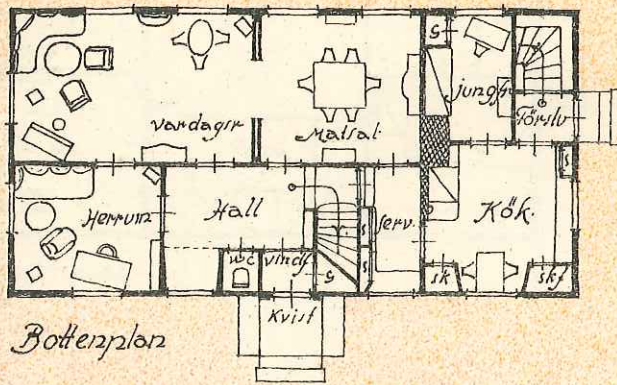
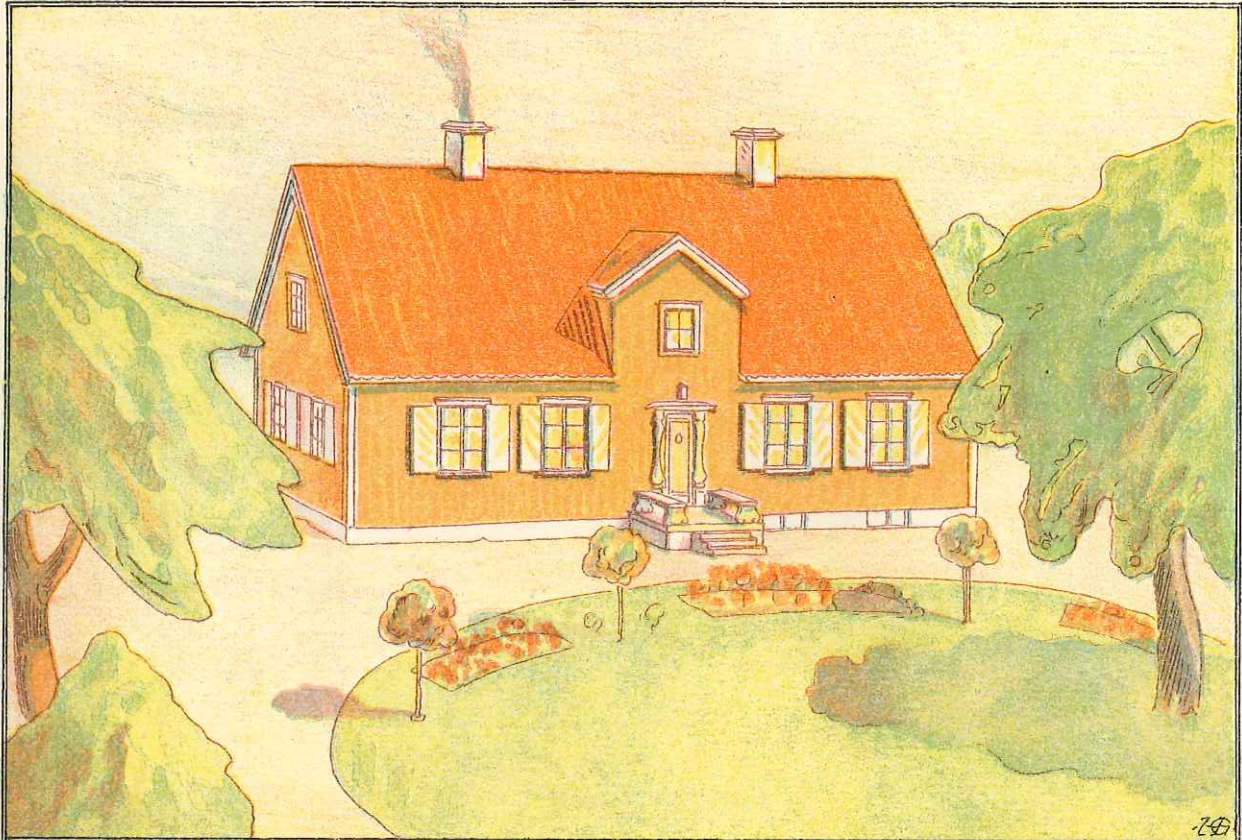


DM. 10. 9 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 m.

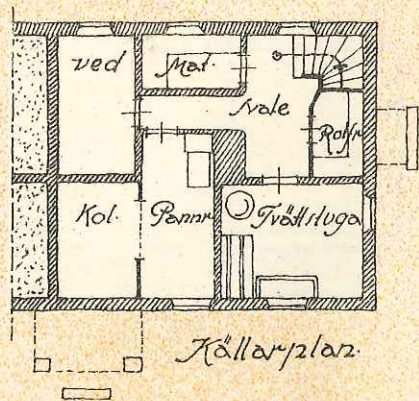
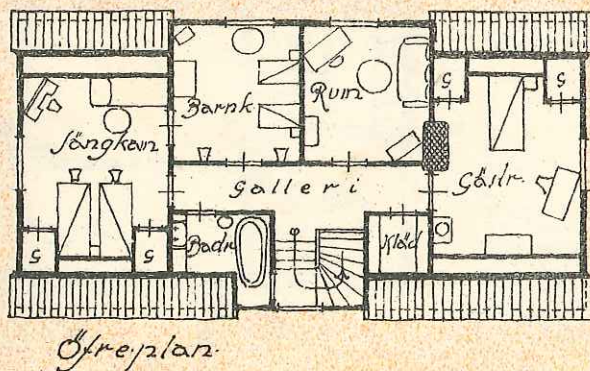
BRÖDERNA LAGERSTRÖM, LITO, STHLM



# ~ Forsjö Hus ~



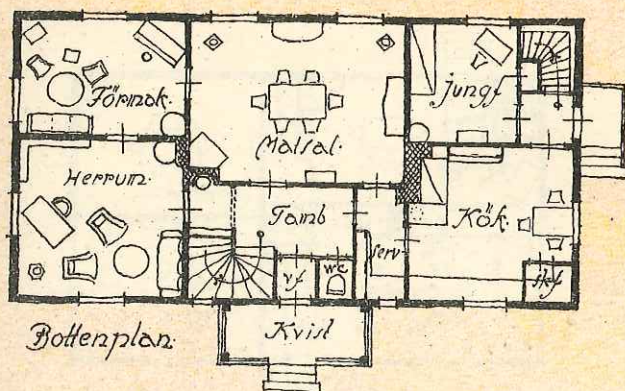
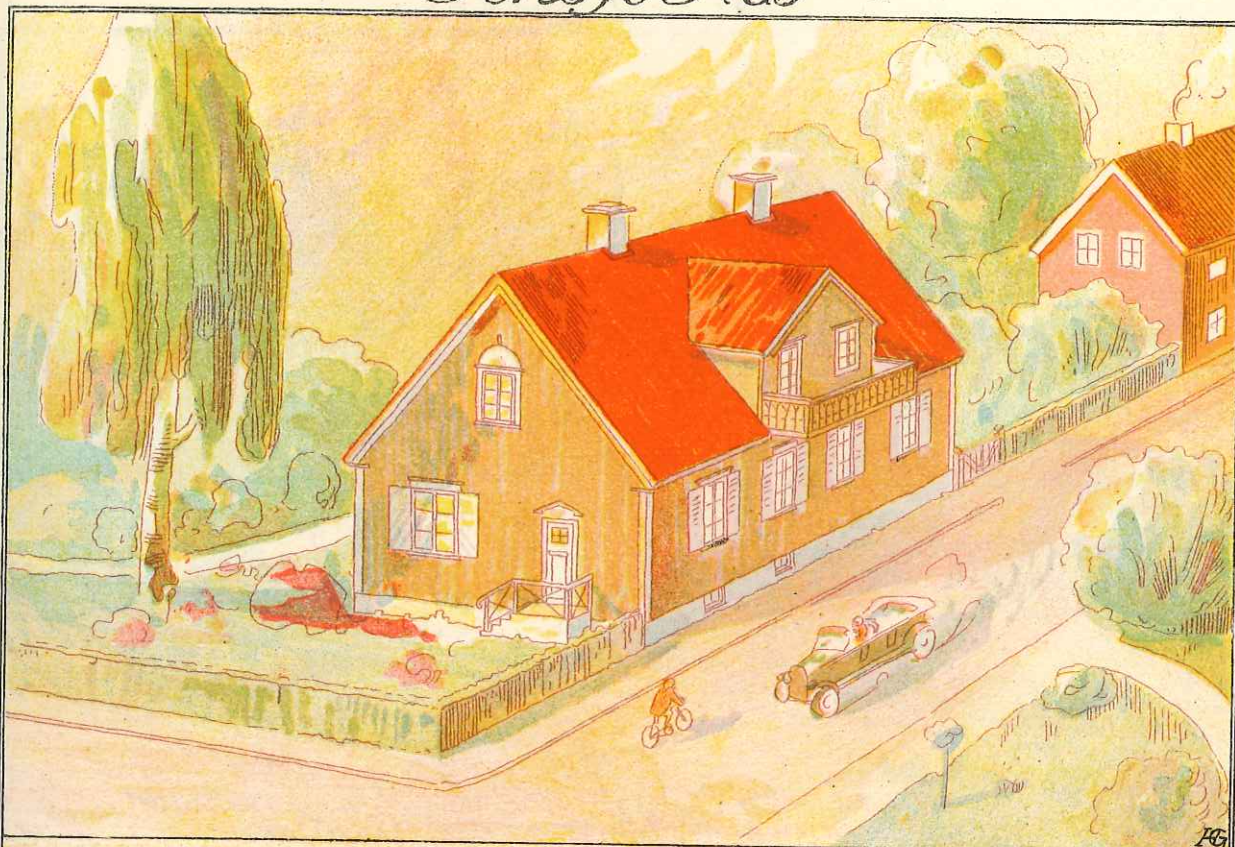
## Typ Herrgården



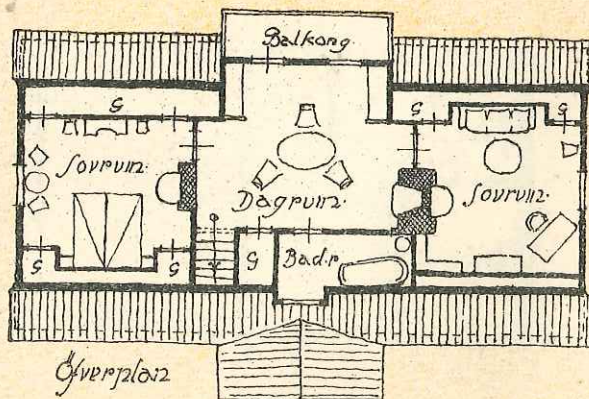
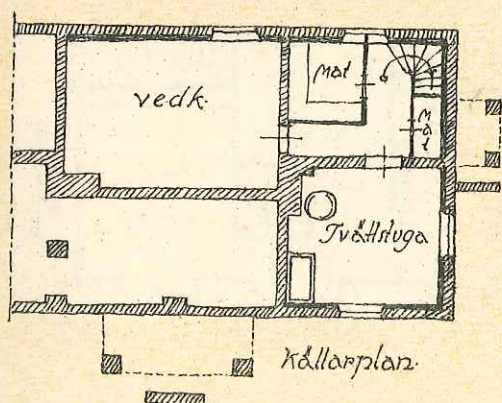
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100



# ~ Forsjö Hus ~



## Typ 2 Storgården

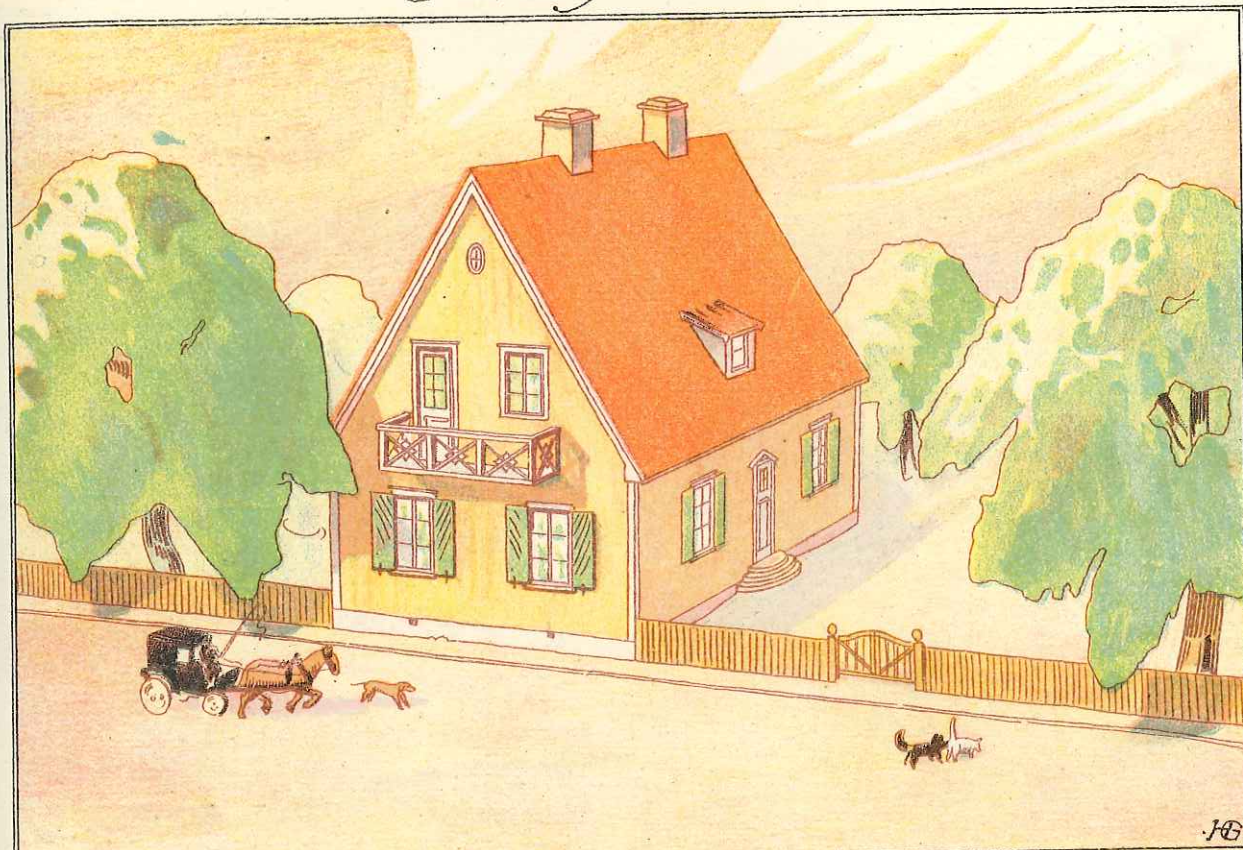


0m 10m 20m 30m 40m 50m 60m 70m 80m 90m 100m 110m 120m

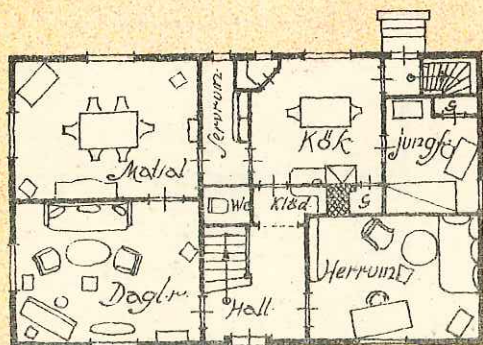
BRÖDERNA LAGERSTRÖM, LITO, STHLM



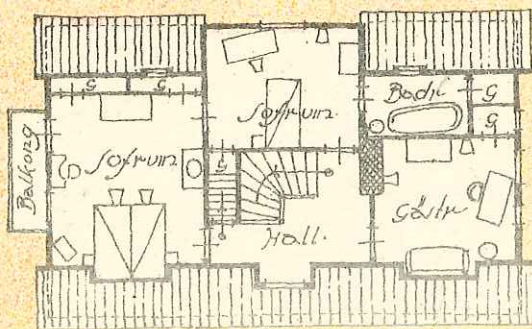
# - Forsjöhus -



16

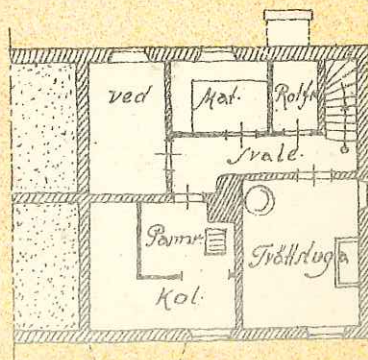


Bottenplan



Öfreplan

## Typ Skånegården



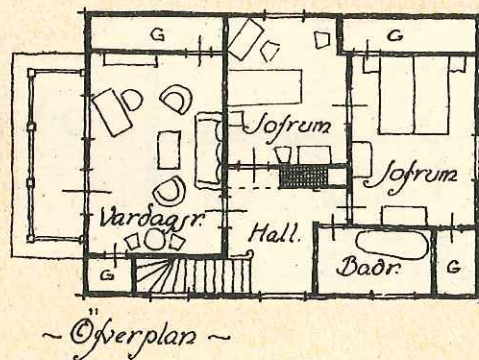
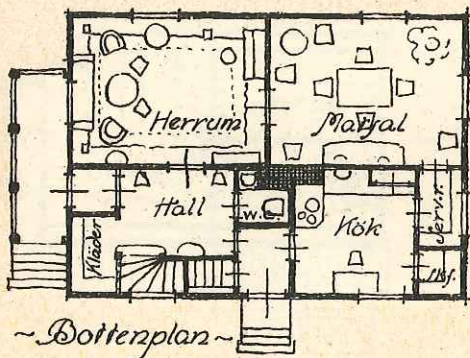
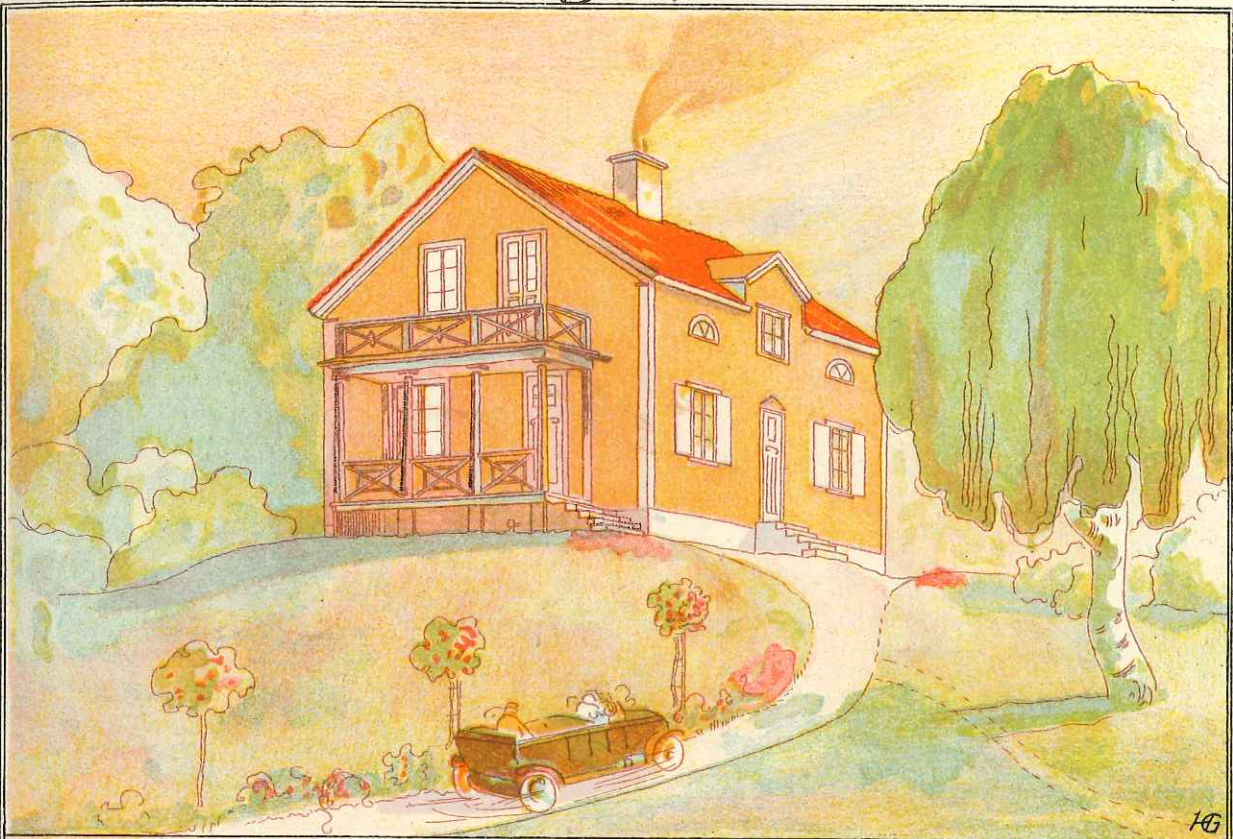
Källarplan

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Mtr.

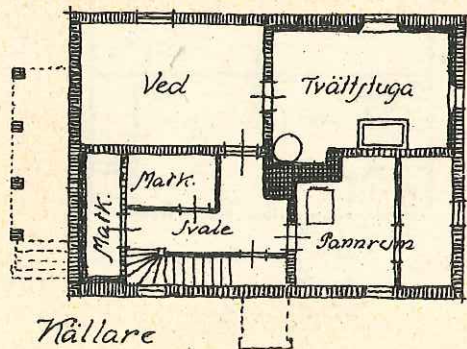
BRÖDERNA LAGERSTRÖM, LIT., STHLM



# ~ Forsjö Hus ~



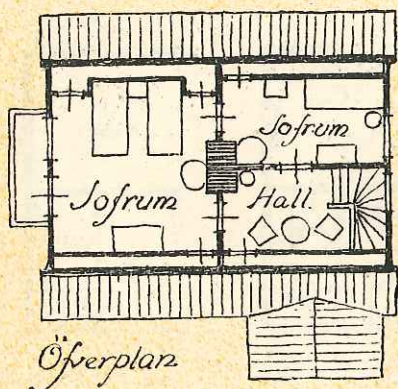
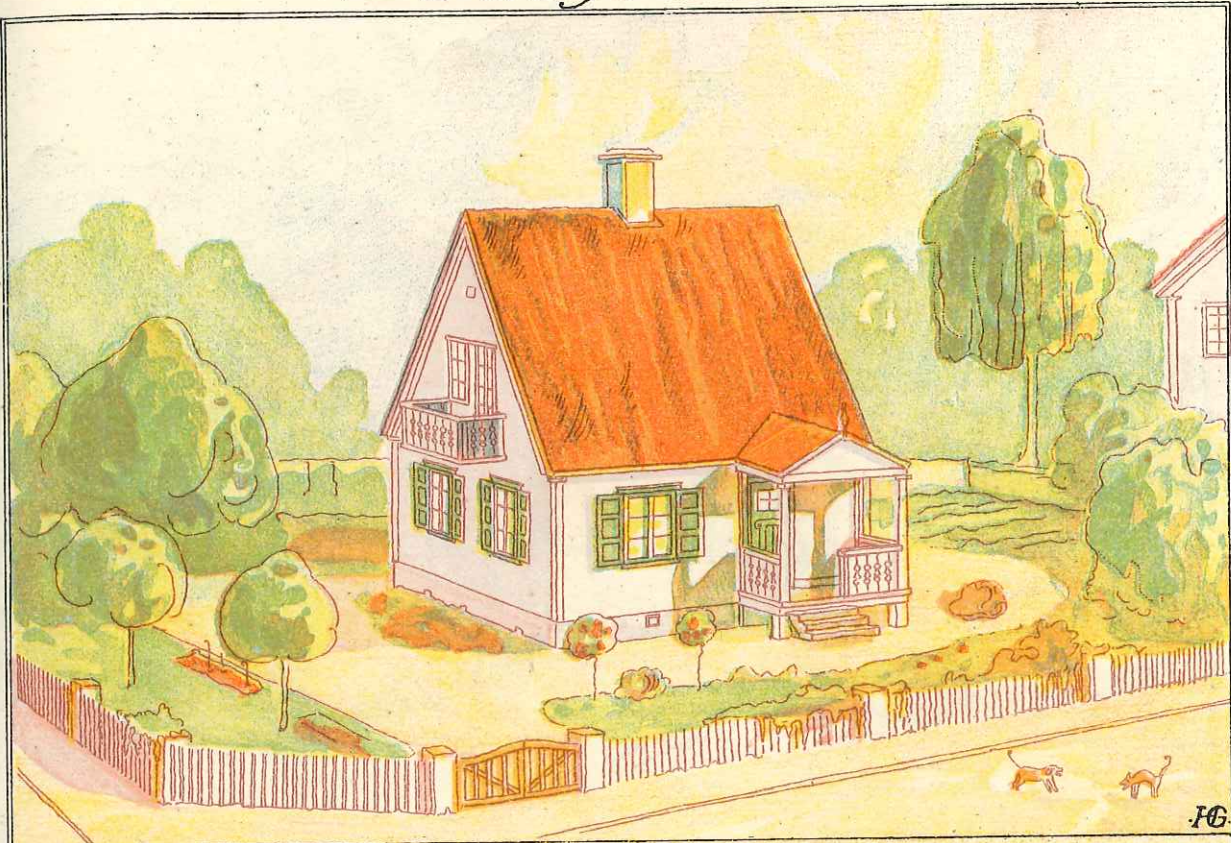
## ~ Typ Malmgården ~



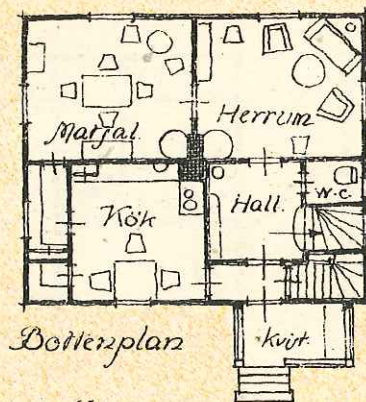
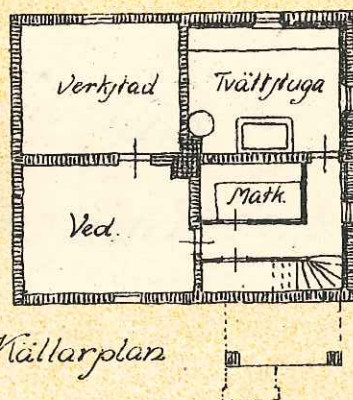
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 M.



~ Forsjö' Hus ~

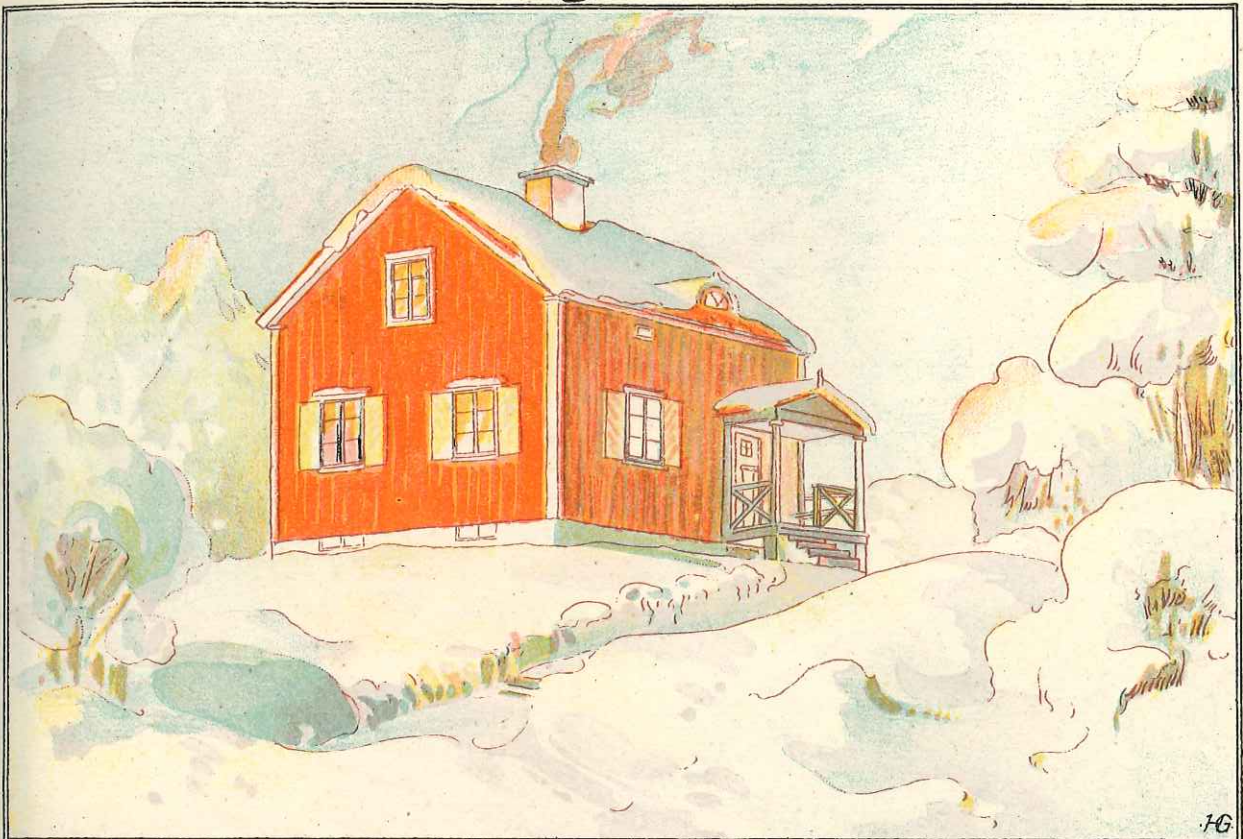


Typ  
Möllebo

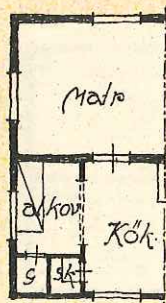




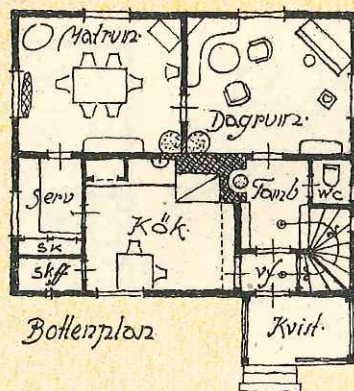
# ~ Forsjö Hus ~



16

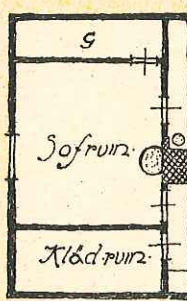


alt. I.

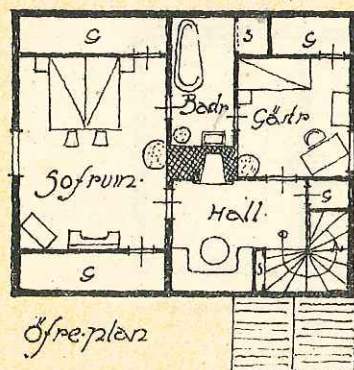


Bottenplan

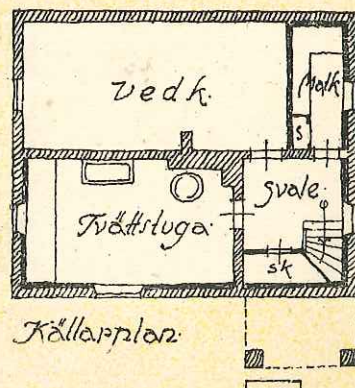
Typ  
Oppgårdens  
Laga



alt. I.



Övreplan



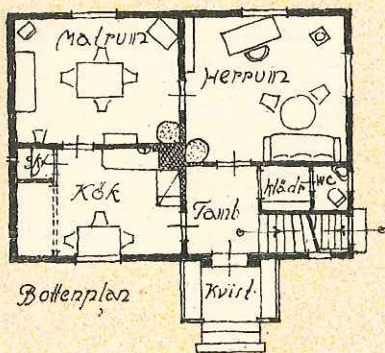
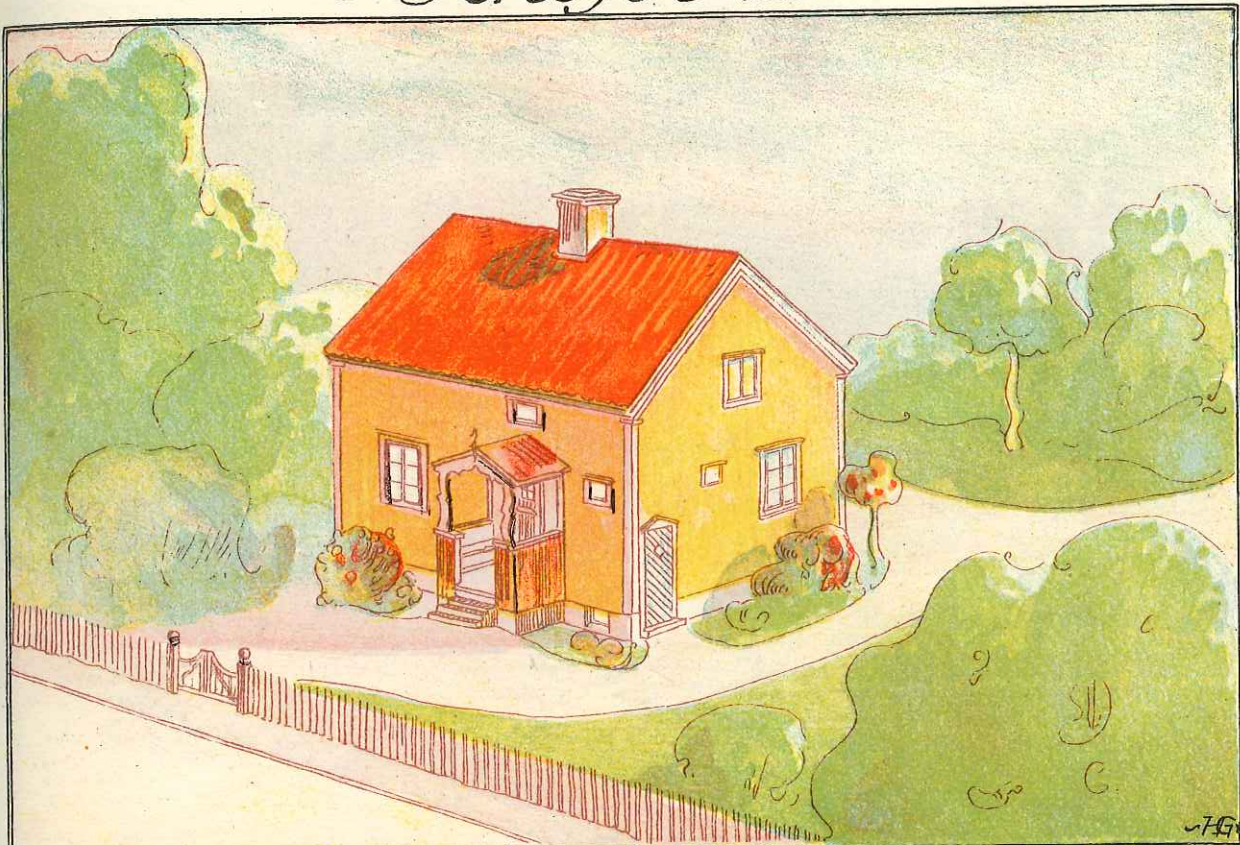
Källarplan

dm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 MTR

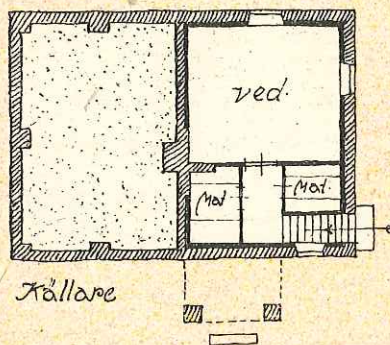
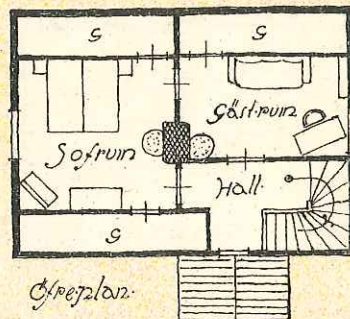
BRÖDERNA LAGERSTRÖM, LITO, STHLM



# ~ Forsjö Hus ~



Typ  
Högbo

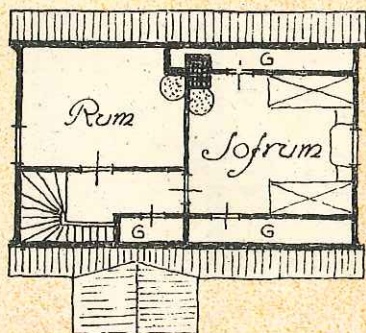
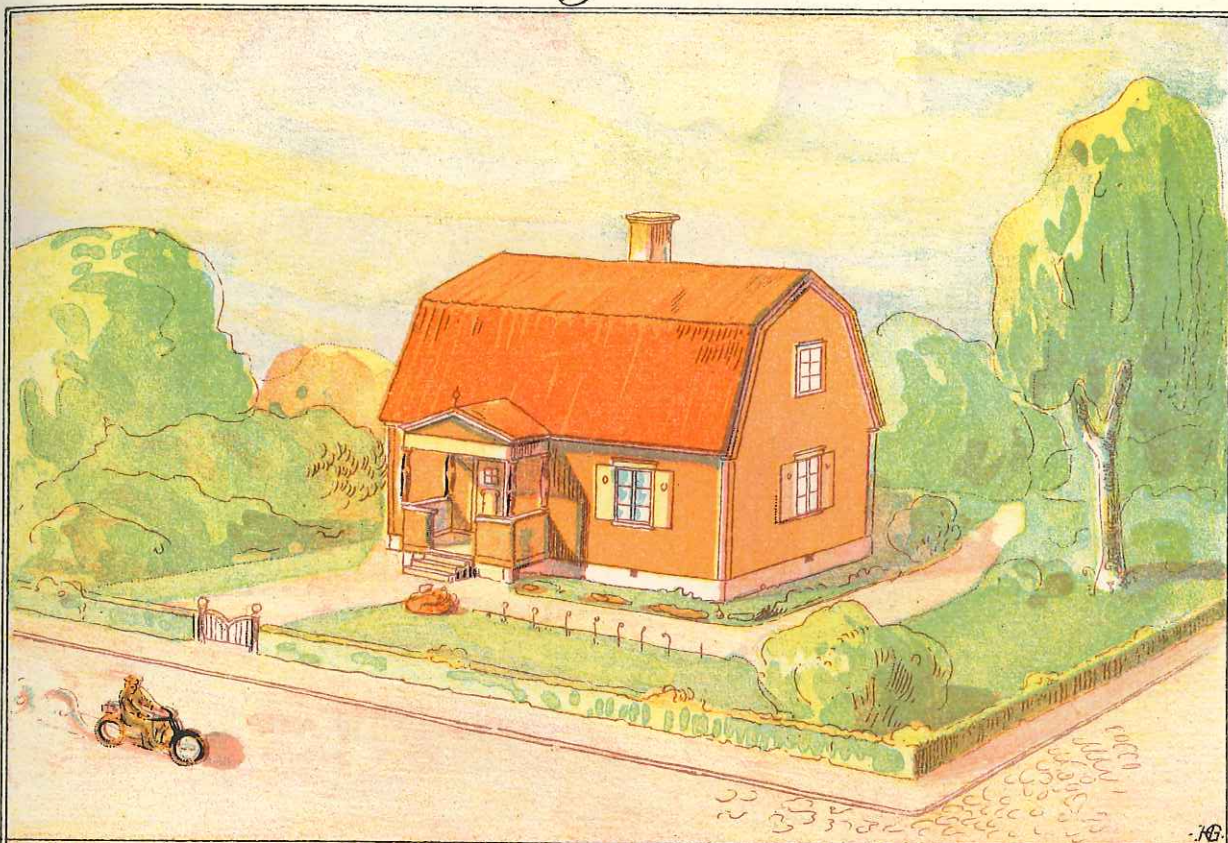


1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

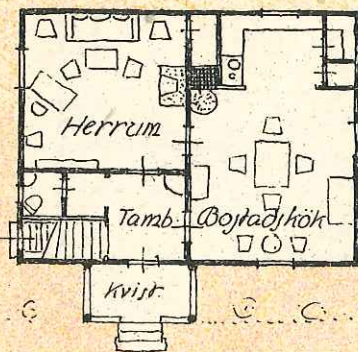
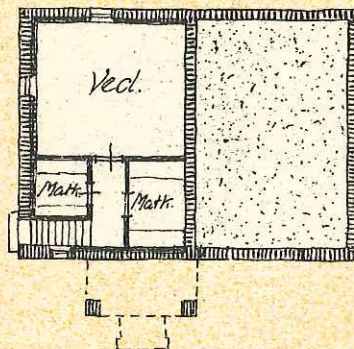
BRÖDERNA LAGERSTRÖM, LITO, STHLM



# ~ Forsjö Hus ~



Typ  
Vallbo

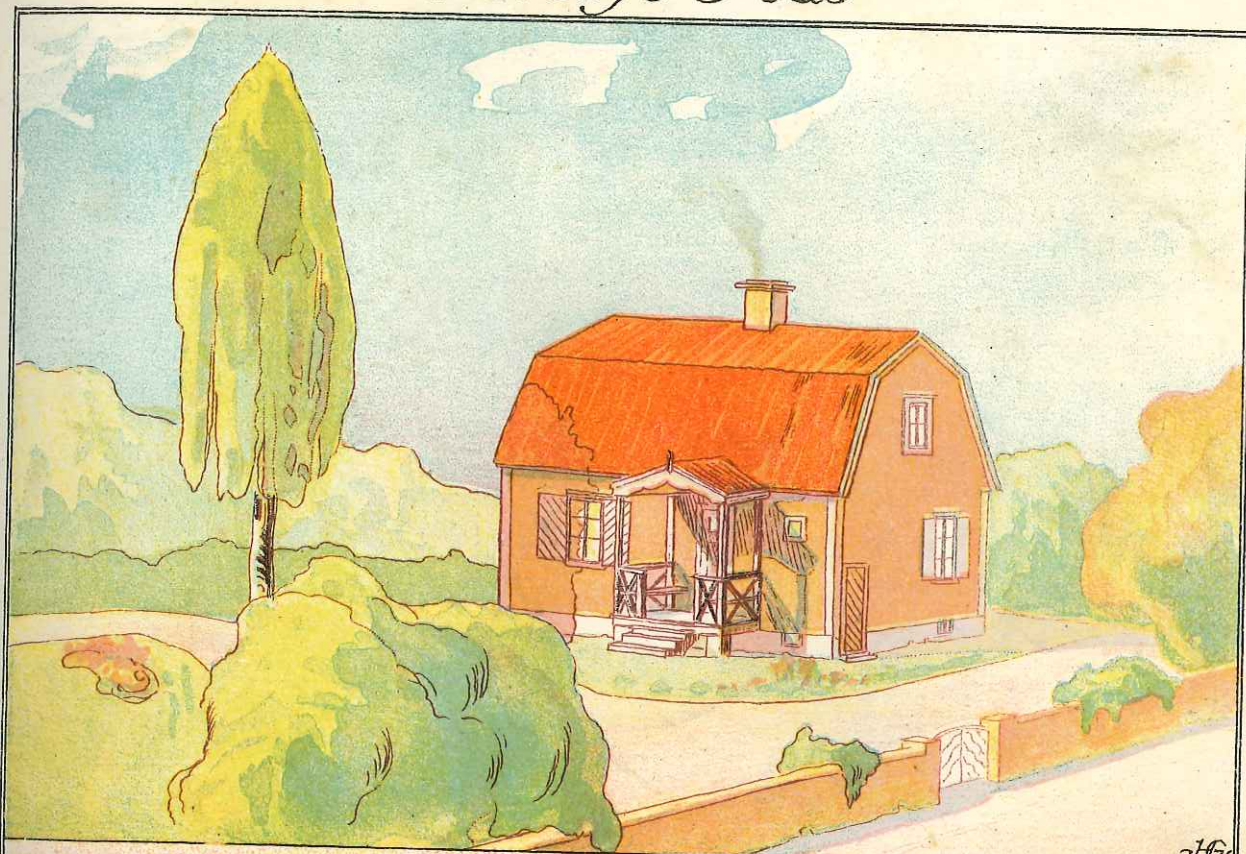


0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 m.

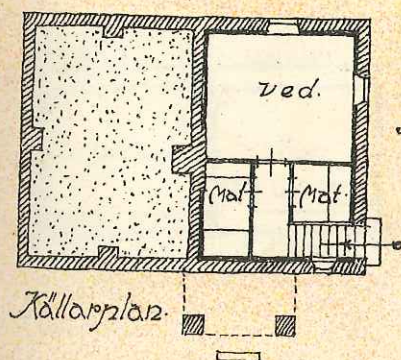
BRÖDERNA LAGERSTRÖM, LITO, STHLM



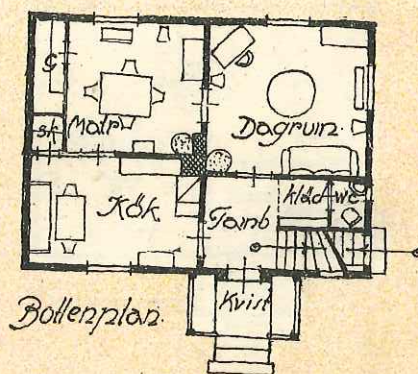
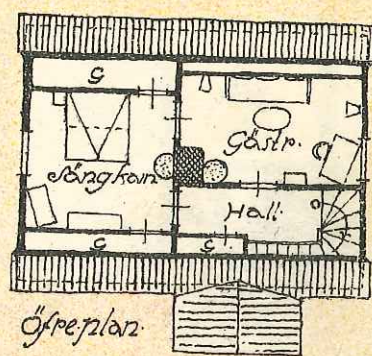
# Forssjö Hus



HG



Typ  
Nybo

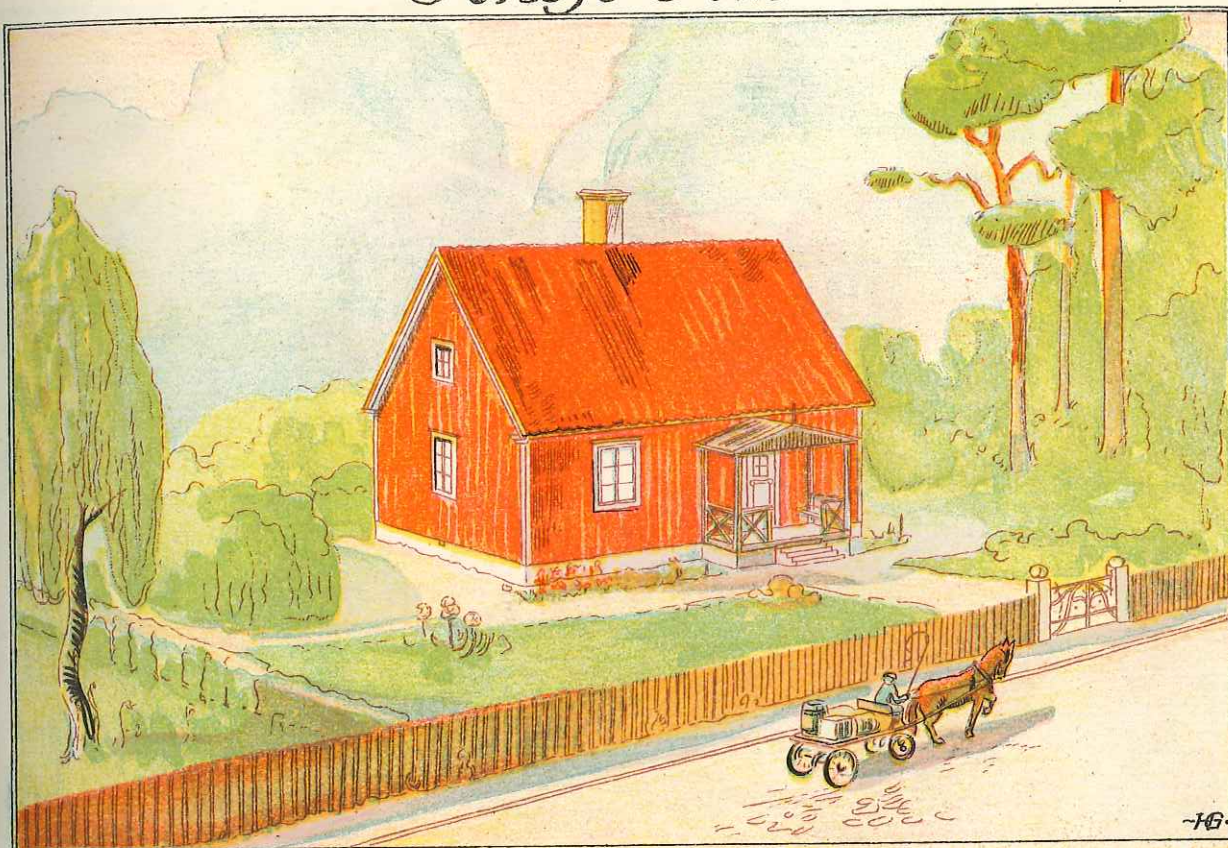


dm 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1 0 Mtr.

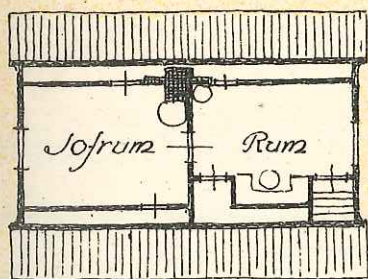
BRÖDERNA LAGERSTRÖM, LITO, STHLM



# ~ Forsjö Hus ~

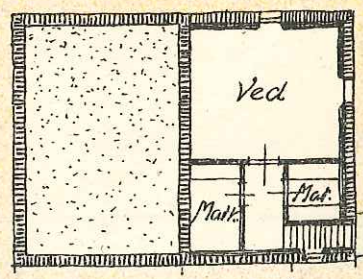


76.

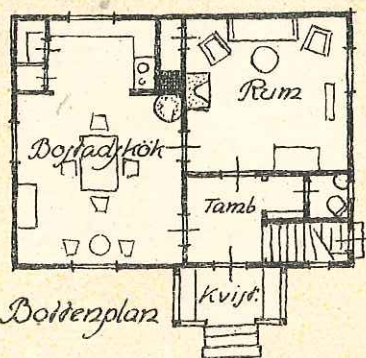


Överplan

Typ  
Solbo



Närlarplan



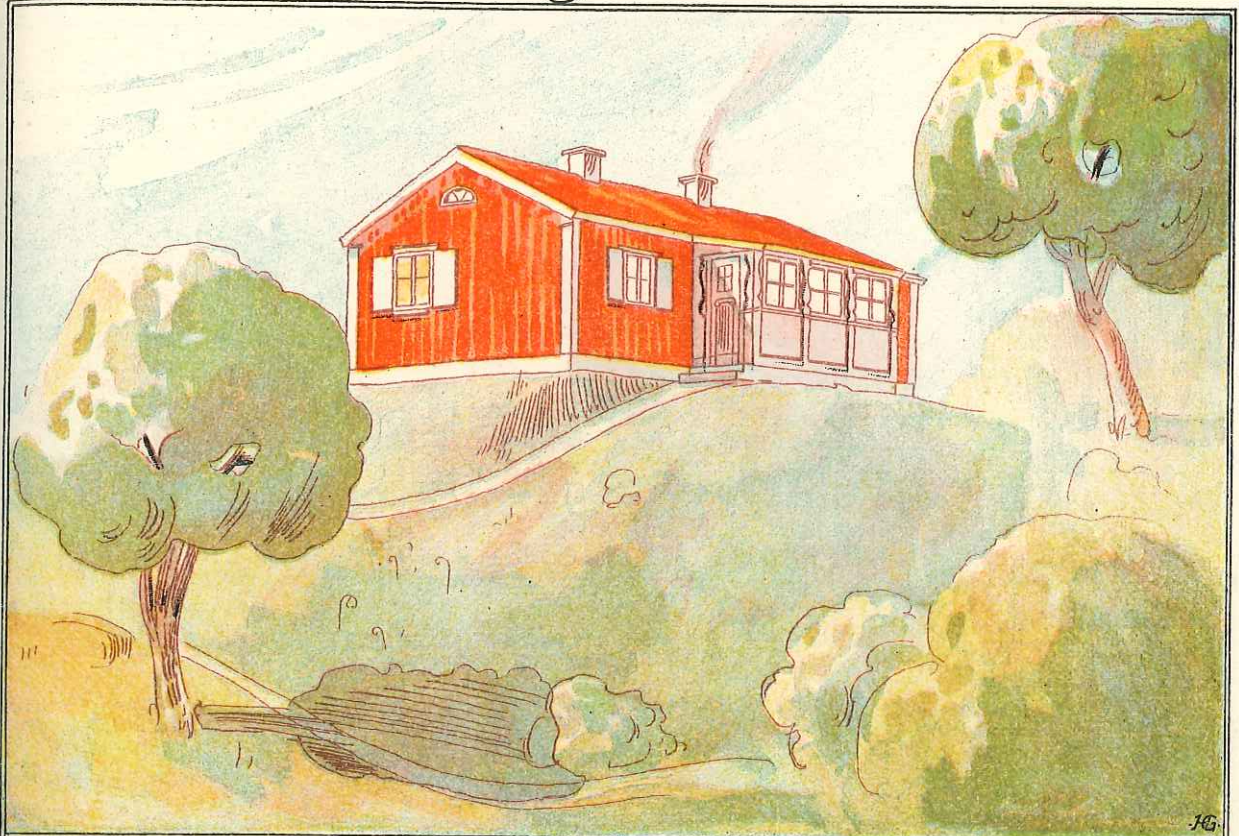
Bottenplan

PM 10 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 M

BRÖDERNA LAGERSTRÖM, LITO, STHLM

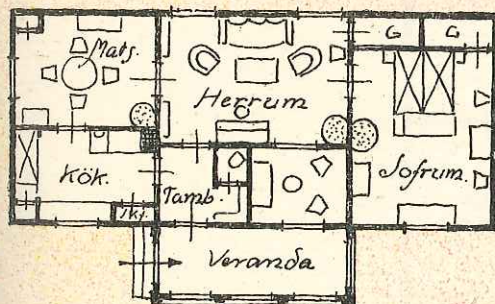


# ~ Forsjö Hus ~

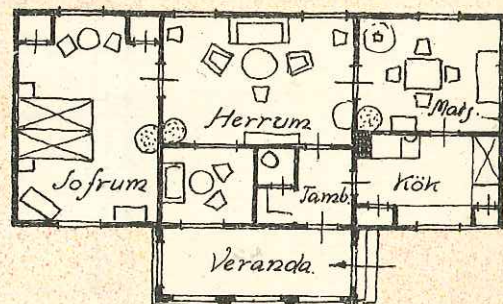


## ~ Typ Storstugan ~

Alternativ I.



Alternativ II

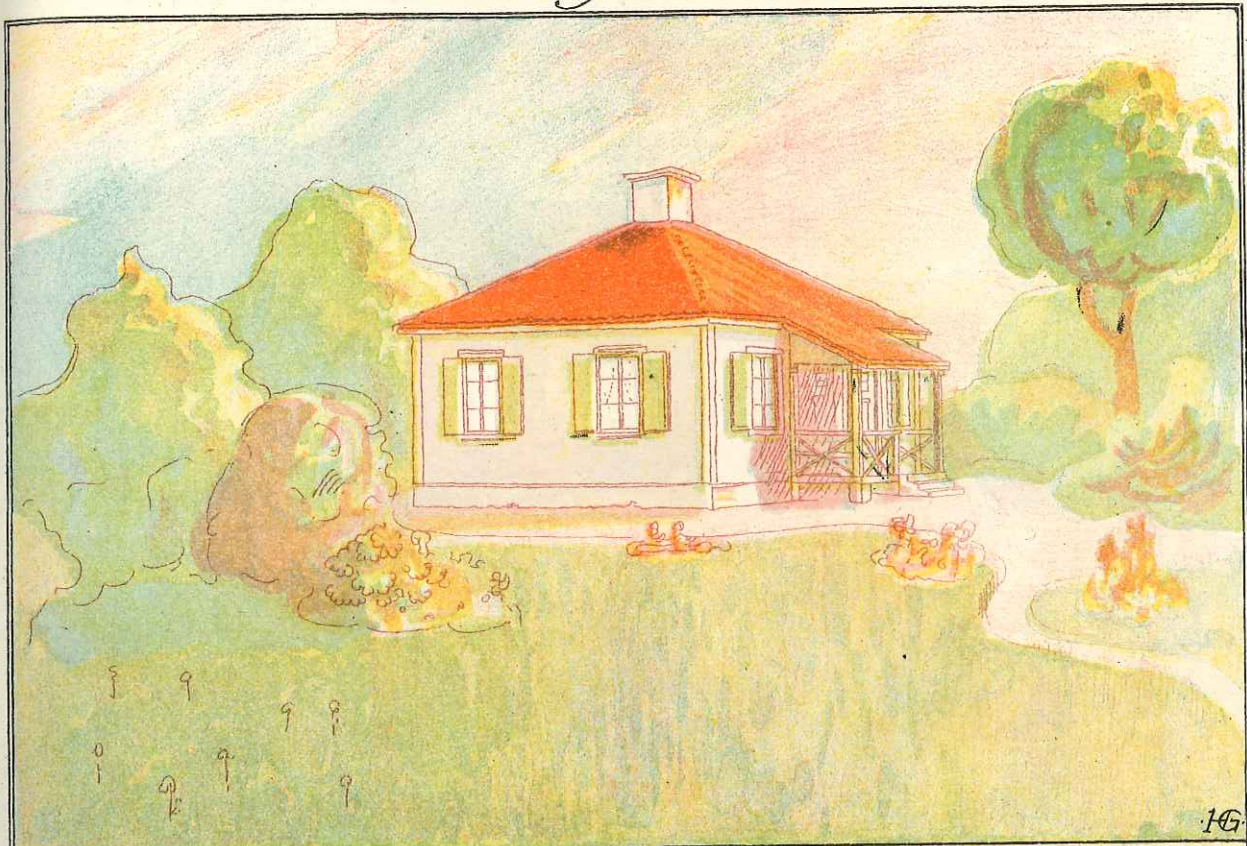


## ~ Bottensplaner. ~

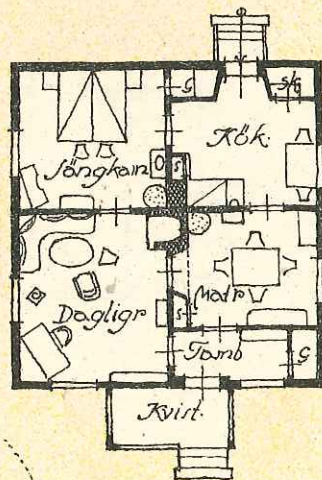
DM. 10 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 M.



# ~ Forsjö Hus ~



## Typ Kullatorp

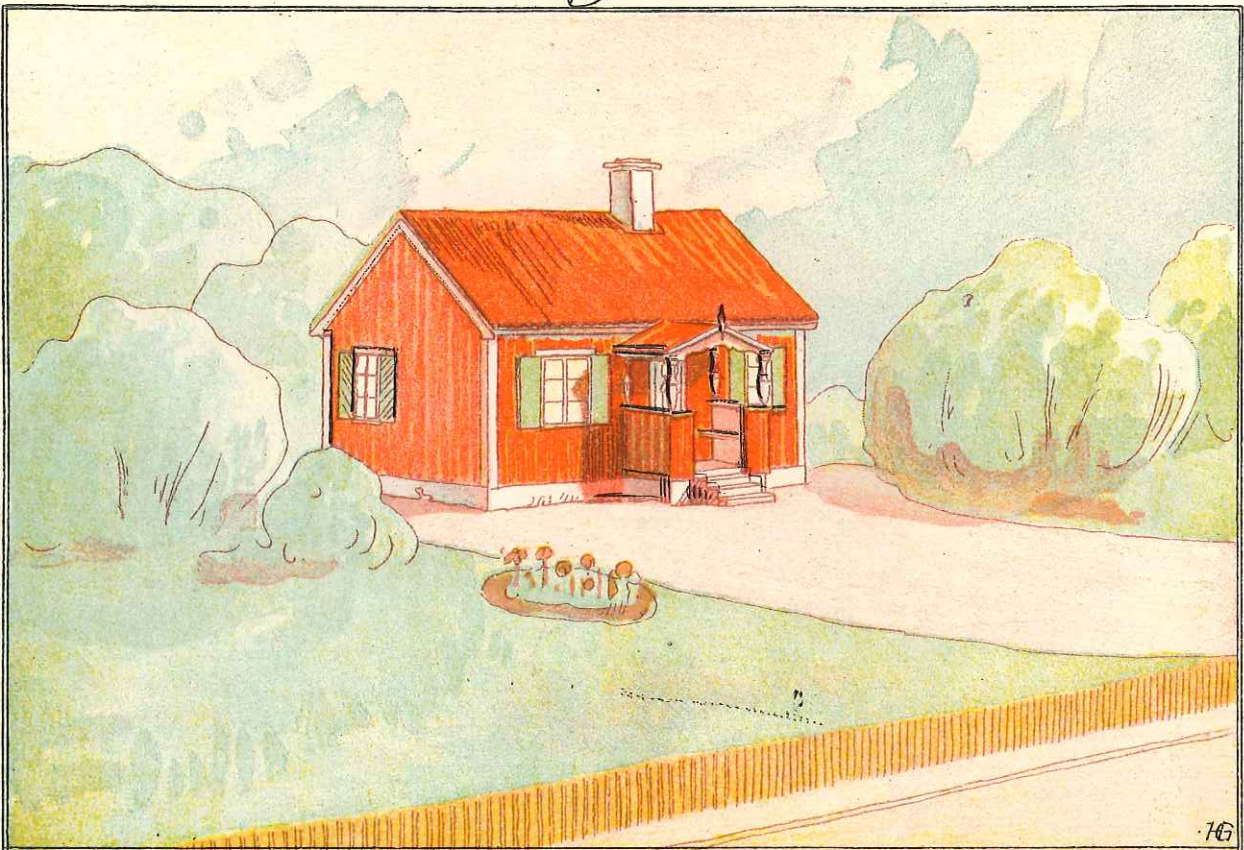


dm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Mtr

BRÖDERNA LAGERSTRÖM, LITO, STHLM

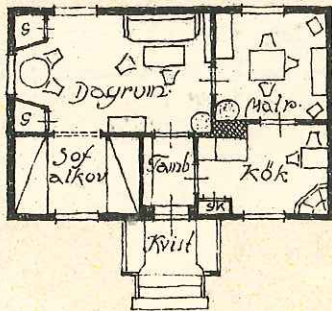


~ Forsjö Hus ~



16

Typ  
Lyckan

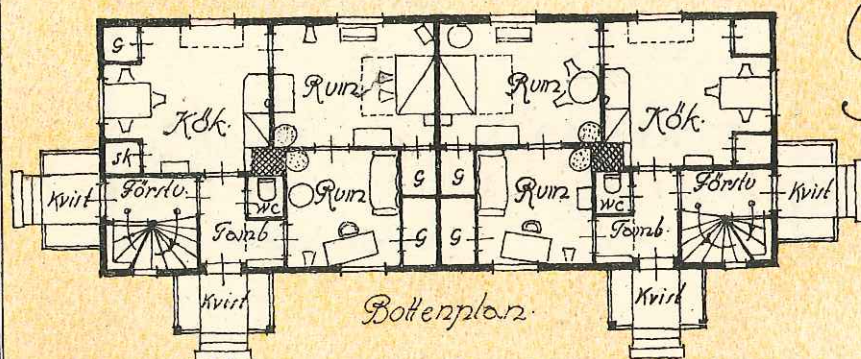
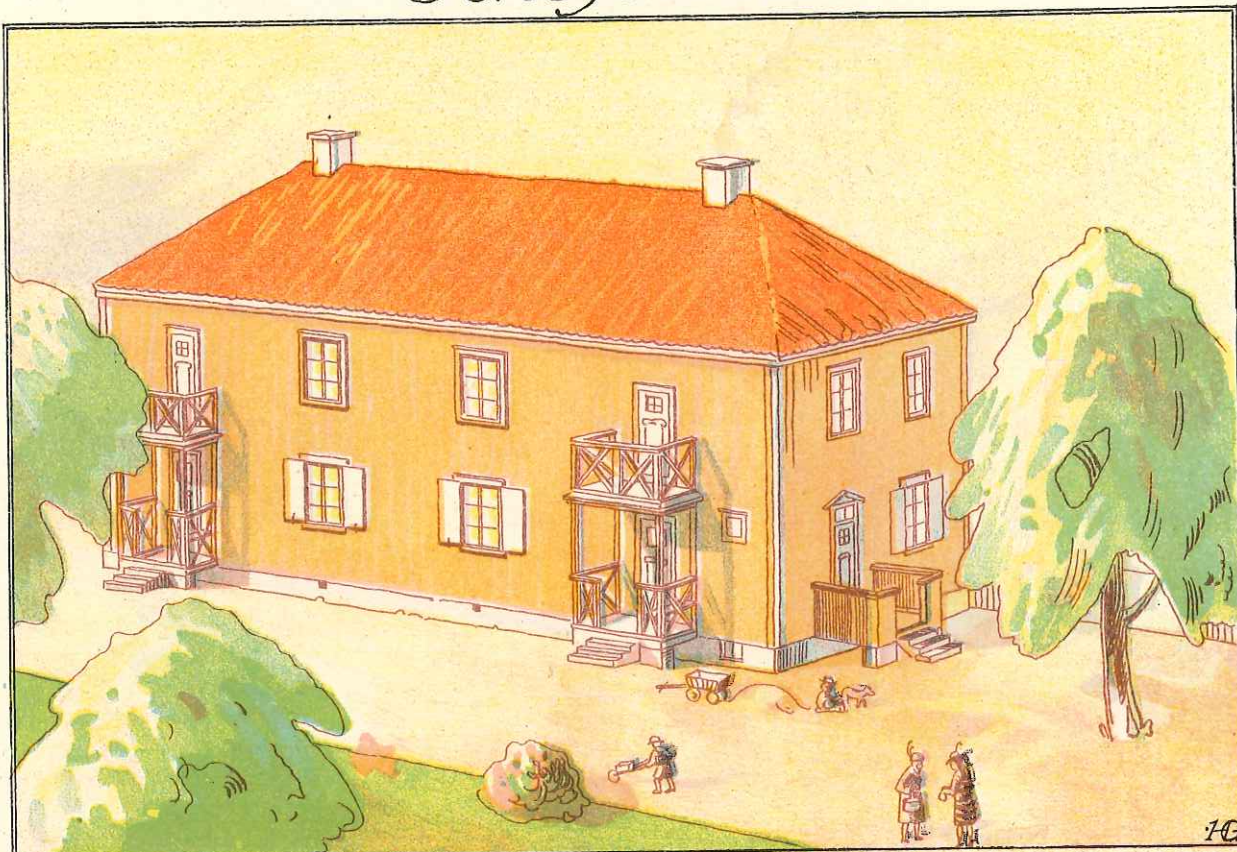


dim 19 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 MTR

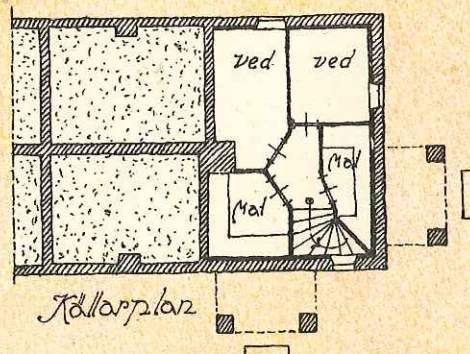
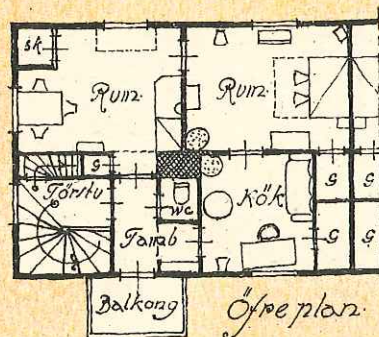
BRÖDERNA LAGERSTRÖM, LITO, STHLM



Forasjö Hus -



Typ  
Sjösåtra

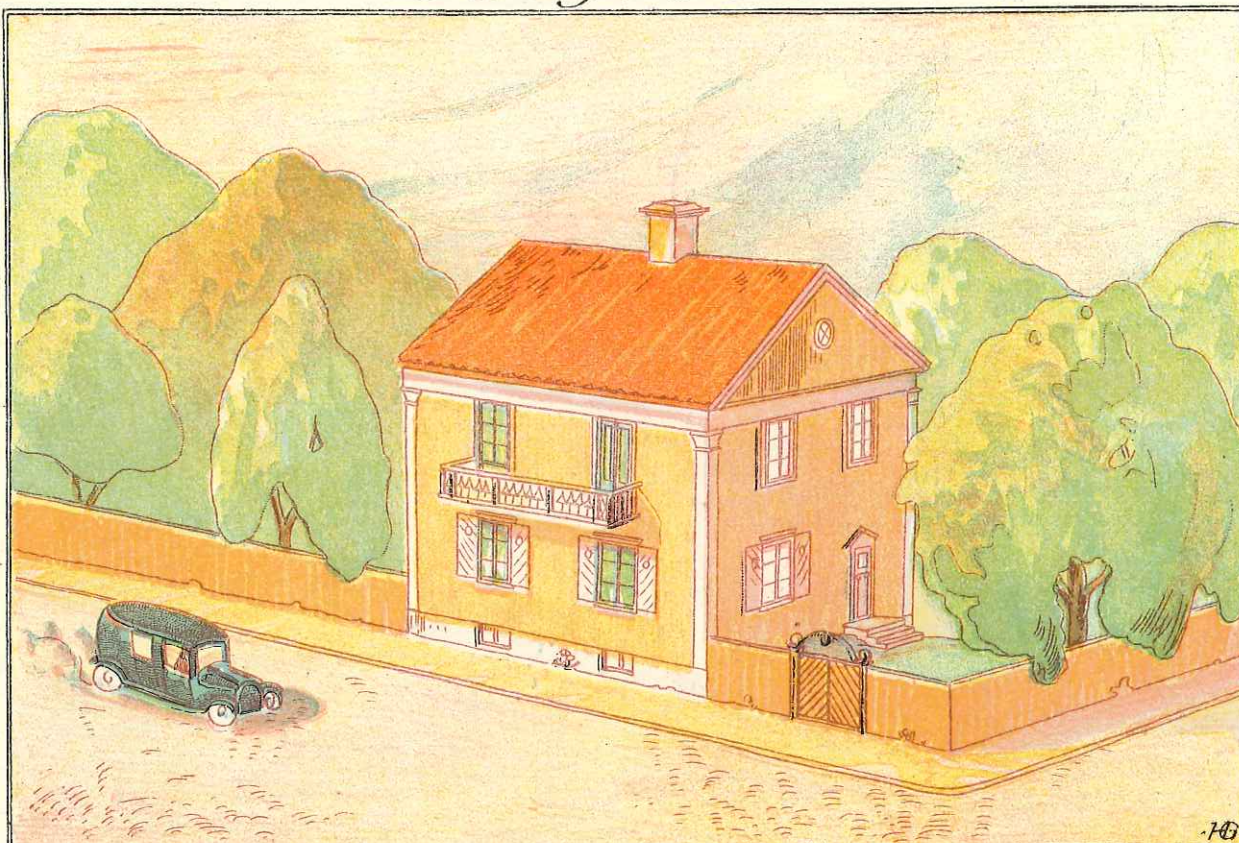


dur 10 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 MTR

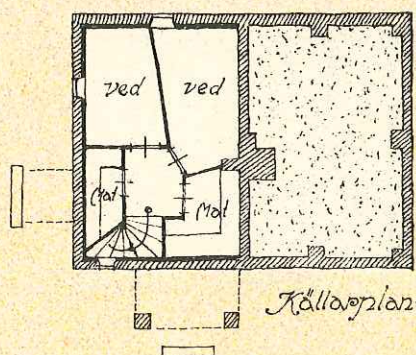
BRÖDERNA LAGERSTRÖM, LITO, STHLM



# ~ Forsjö Hus ~

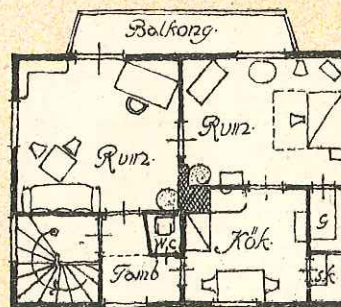


140

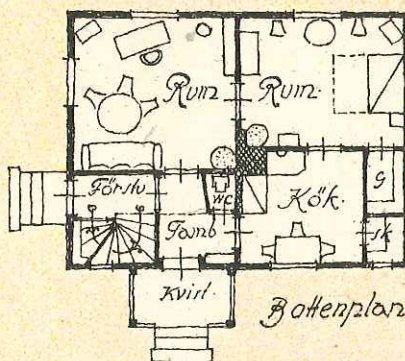


Källareplan

## Typ 6 Bergsätra



Öfreplan



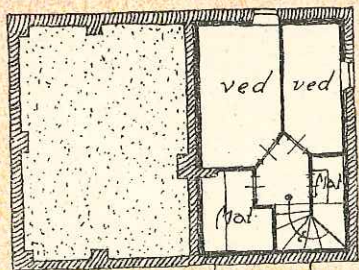
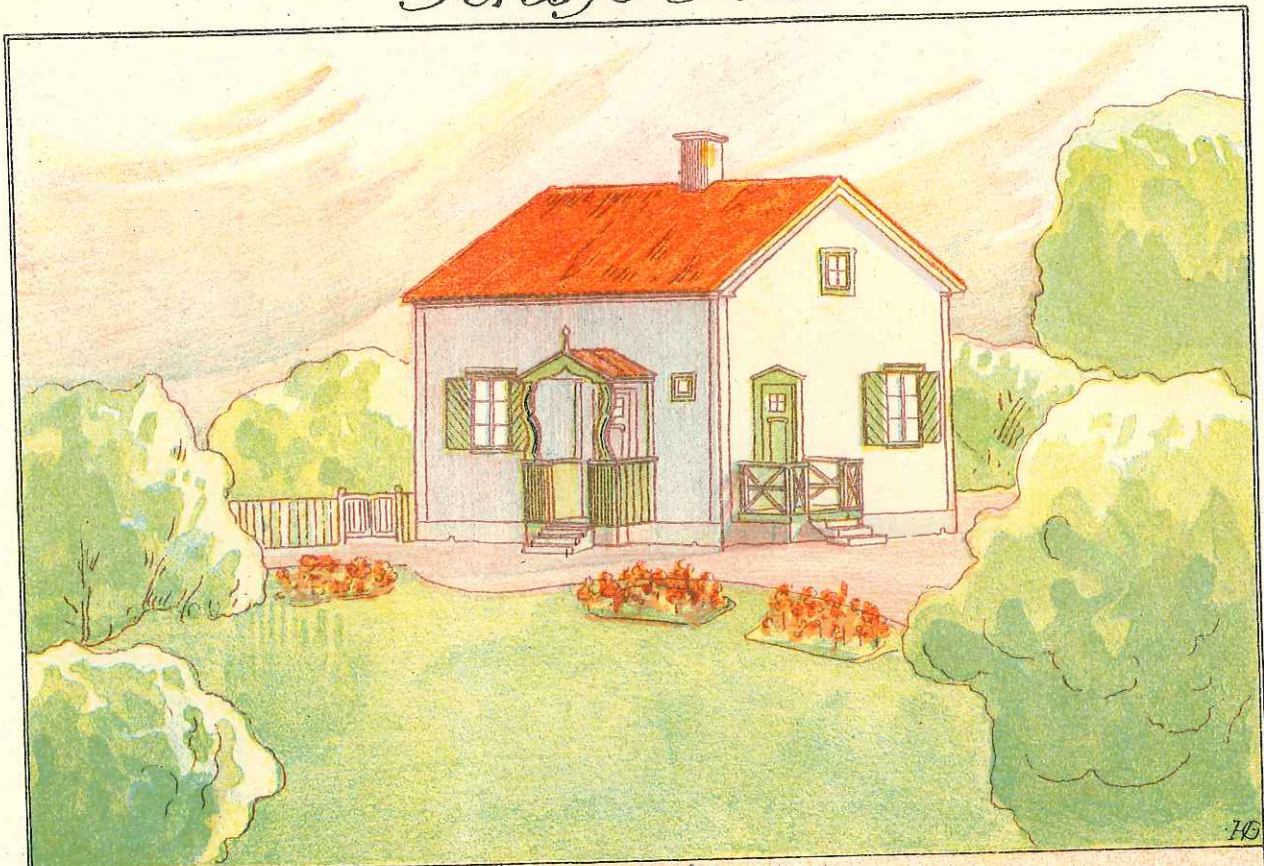
Bottenplan

0m 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Mtr

BRÖDERNA LAGERSTRÖM, LITO, STHLM

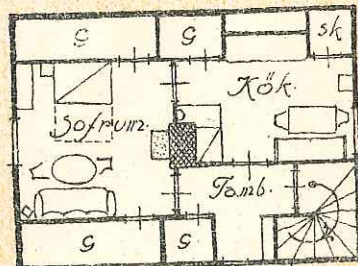


# ~ Torssjö Hus ~

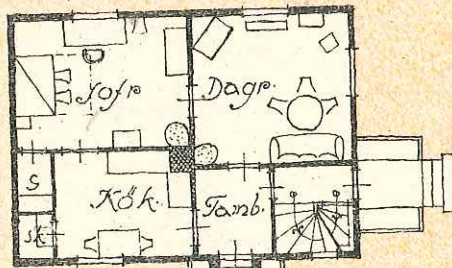


Källarplan

## Typ Skogsättra



Övreplan



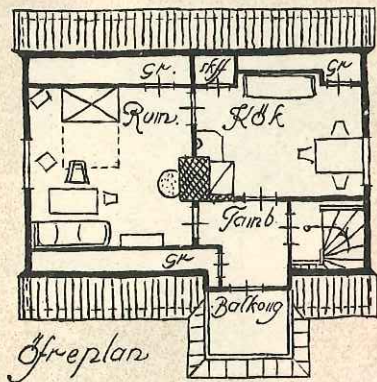
Bottenplan

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 M

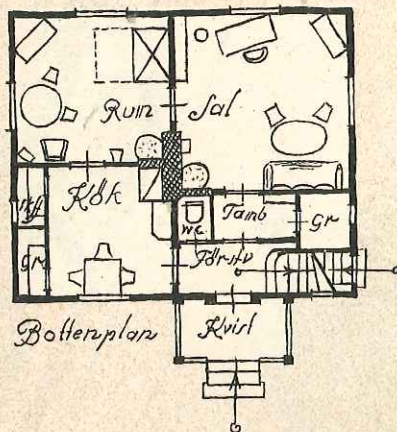
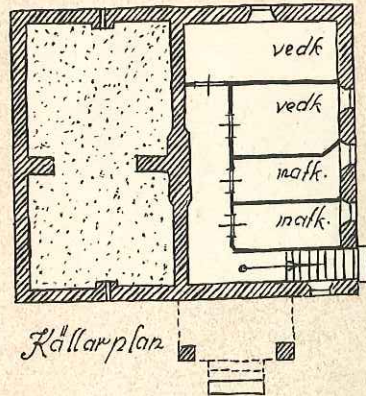
BRÖDERNA LAGERSTRÖM, LITO, STHLM



# - Forssjö Hus -



## Typ Holmsjöträ

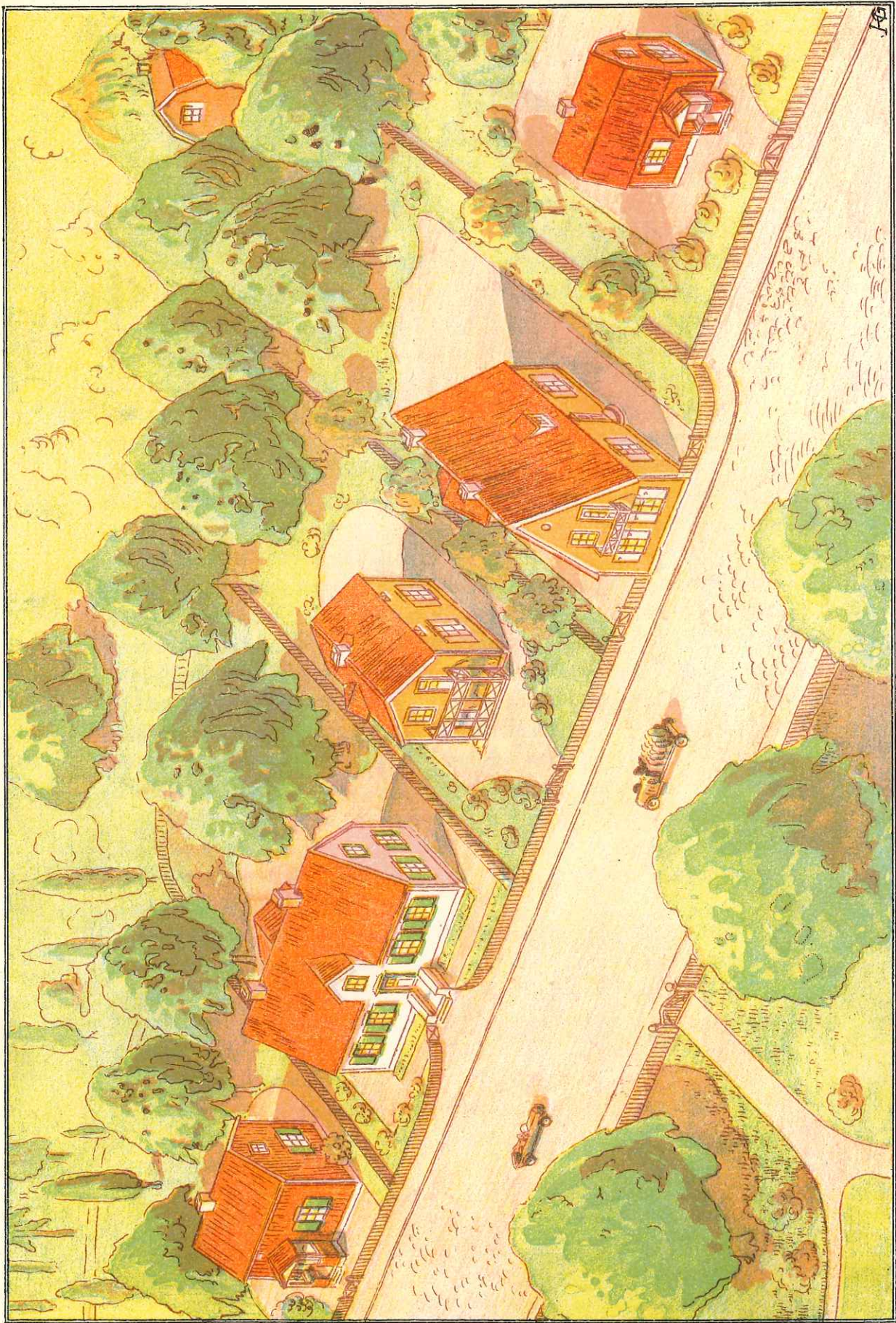


dim. 10 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 meter.

BRÖDERNA LAGERSTRÖM, LITO, STHLM



~ Forstjöö Hw ~



BRÖDERNA LAGERSTRÖM, LITO, STHLM.



# VILKA FÖRDELAR ERBJUDA FORSSJÖHUS

TILLVERKADE OCH UPPFÖRDA AV  
FORSSJÖ TRÄVARU AKTIEBOLAG  
KATRINEHOLM



Inga planläggningskostnader. Ritningar och arbetsbeskrivningar tillhandahållas kostnadsfritt varigenom alla besvär och utgifter för dylika bortfalla.

Priserna för trämaterialen äro beräknade för massproduktion och kalkylerade härefter.

Trämaterialen framställas ur timmer från egna skogar, all bearbetning och förädling sker vid egna moderna verk. Övrig material inköpes i möjligaste mån direkt från tillverkarna. Mellanhandsvinster äro således inskränkta till ett minimum. Härav följer, att priserna kunna hållas konkurrenskraftiga och giva full valuta.

Kvalitet och konstruktion hava vunnit alla köpars fulla belåtenhet. Värmeisoleringsförmågan hos väggarna är enligt samstämmiga utlåtanden ööverträffad i jämförelse med andra trähus.

Byggnadstiden förkortas genom att arbetet på byggnadsplatsen inskränkes till ett minimum på grund av de fabriksmässigt utförda förarbetena.

Kapitalutlägget minskas genom våra tillverkningars prisbillighet. — Till underlättande av bostadsbyggandets finansiering kan bolaget lämna fördelaktiga betalningsvillkor vid sina entreprenader.



Eder bostadsfråga — en beställningsangelägenhet.

Vi åtaga oss byggnadernas kompletta uppförande på entreprenad i enlighet med för resp. bostadstyper utarbetade ritningar och arbetsbeskrivningar.

Den därvid en gång fixerade entreprenadsumman kommer icke att överskridas med några vid entreprenader av detta slag så vanligen förekommande efterräkningar.

Montagefärdigt trämaterial jämte snickerier, glas och beslag kan köpas möjliggörande för Eder, att med någon hjälp själv handhava byggnadens uppförande och således med eget arbete betala en stor del av byggnadskostnaderna. I dylika fall tillhandahållas vana montörer mot moderat pris.

## FORSSJÖHUS

*betyder således:*

DEN BILLIGASTE OCH BEKVÄMASTE LÖSNINGEN  
AV EDER BOSTADSFRÅGA.



# MONTERINGSFÄRDIGA BOSTADSHUS

ENLIGT

A.-B. INDUSTRIBOSTÄDERS  
PATENTERADE SYSTEM



TILLVERKADE AV  
FORSSJÖ TRÄVARU AKTIEBOLAG  
KATRINEHOLM

Telegr.-adr.: Forssjö, Katrineholm / Riks: Forssjö kontor, Katrineholm, namnanrop

AVDELNINGSKONTOR:  
KUNGSGATAN 58<sup>III</sup> / STOCKHOLM  
RIKSTEL. 20490

Afdelningskontoret i Malmö  
Telefon 6180.



## FORSSJÖHUSENS KONSTRUKTION ENLIGT I. B. O.-SYSTEMET.

**B**OSTADSPROBLEMET TORDE FÖR NÄRVARANDE hava blivit en hela världens förgrundsfråga. Inom alla länder har de senaste årens minskade produktion på bostadsbyggnadsområdet icke blott medfört ren bostadsbrist utan desslikes ett uppskruvande av hyreskostnaderna till en nivå, som med de alltså fallande inkomsterna för många gör dessa kostnader till en synnerligen betungande utgift i den årliga budgeten. För stater, kommuner, korporationer och enskilda framstår det därför som en bjudande nödvändighet icke blott att skaffa tak över huvudet åt alla dem, som därav äro i behov, utan lika mycket att frambringa bostäder, som med hänsyn till en god planläggning och gedigenhet i byggnadssättet ävensom med hänsyn till trevnad och prisbillighet motsvara de fordringar och krav, som den nu levande generationen kan hava rätt att uppställa i dessa hänseenden. Kan med dessa synpunkter för ögonen bostadsbehovet desslikes tillgodoses på ett sådant sätt, att ett stort flertal av samhällets medlemmar får sin egen hård, då är den saken guld värd.

Det obetvingliga behovet tränger sig alltså fram medförande nya möjligheter, nya uppslag på framåtskridandets väg, och även om just på byggnadsområdet den gråa forntiden kan uppvisa rena under av mästerverk i arkitektoniskt och byggnadstekniskt avseende, måste man dock erkänna, att senare tider inriktat sig på att arbeta mera ekonomiskt på detta område. Nya och billigare byggnadsmateriel och konstruktioner har denna tid framtvingat vid sidan av förenklingar i organisation och arbetssätt.

Särskilt inom vårt land har på det för oss traditionsenliga träbyggnadsområdet stora framsteg vunnits genom de utomordentliga resultat, vartill A.-B. Industriebostäder kommit efter mångårigt intensivt arbete för standardisering och fabriksmässig tillverkning av i husen ingående trädetaljer. Denna tillverkning har av Forssjö Trävaru Aktiebolag upptagits sedan någon tid tillbaka.

Fabriksmässigt tillverkade byggnader av trä äro visserligen ingen nyhet för vårt land, men så långt som till massfabrikation av perma-





*Kopplad bostadstyp Skogsåtra*

nenta, gedigna och fullgoda bostadshus kan man förut icke sägas hava kommit. På vissa håll i utlandet, särskilt i Amerika, drives emellertid industri av denna art i mycket stor skala. För hittills använda metoder att fabriksmässigt tillverka bostadshus har man i regel inriktat sig på att vid snickerifabrikerna kapa byggnadsvirket i för byggnaden i fråga erforderliga längder (amerikanskt så kallat Millcutsystem). Vida bättre resultat kan emellertid uppnås, om huvuddelen av byggnaden utföres i vissa på fabriken sammansatta delar, vilka där kunna göras fullt färdiga, och vilka sedan endast behöva inmonteras och sinsemellan hopfogas på byggnadsplatsen.

Det byggnadssystem, som Aktiebolaget Industriebostäder utarbetat, är av sistnämnda slag. Man har utgått från att tillverka byggnaden i hela delar av största möjliga transportabla dimensioner. Därvid hava vägg- och gavelfält systematiskt indelats i enkla matematiska figurer, i huvudsak byggda på samma enhetsmått (se monteringsritning sid. 7). Detta enhetsmått har valts med hänsyn till lämpliga dörr- och fönsterdimensioner, varigenom alltså alla fasaddetaljer organiskt ingå i indelningssystemet.

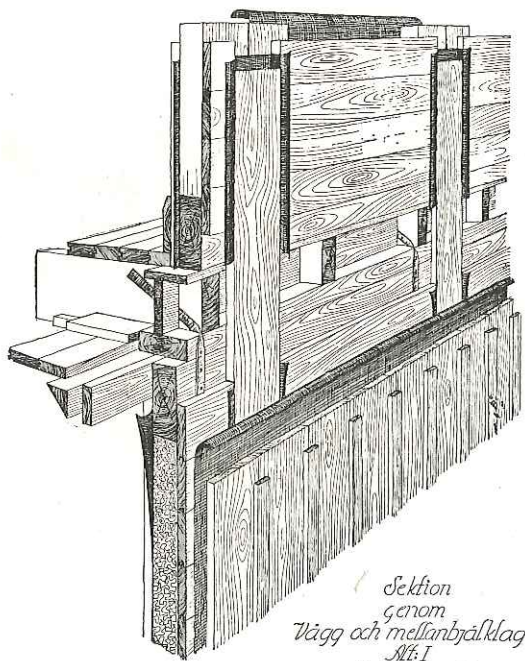
Konstruktionen av väggdelarna har man lyckats lösa på ett enkelt och ändamålsenligt sätt, så att fordringarna på isolering, styrka och varaktighet bliva väl tillgodosedda, vilket även framgår av de utlåtanden, som avgivits av framstående specialister tillhörande Ingenjörsvetenskapsakademiens bostadsdelegation (se avd. för intyg).





*Kopplad bostadstyp Skogsåtra - A.-B. Atlas Diesel*

väggdelarna under tillverkning å fabriken. — Mot fyllningsväggar hava med fog de anmärkningarna framställt, att fyllningsmaterialet, som i regel utgjorts av sågspån, dels efter någon tid sjunkit i väggarna, varigenom ett dragigt tomrum uppstått, dels har fyllningen, som ju måste utföras på byggnadsplatsen oskyddad mot väder och vind, blivit fuktig



*Sektion  
genom  
Vägg och mellanbjälklag  
N:o 1  
Patentskydd*

och därigenom bidragit till rötskada å väggarna. Båda dessa nackdelar äro här fullständigt borteliminerade, då ju hyvelspånen, som är fullständigt torr och hackad i längder om 1 fot och mera, inpressas i väggdelarna och där kvarhållas i sitt ursprungliga läge på grund av spåns elasticitet, vilket arbete allt utföres inomhus.

Förutom den pressade hyvelspånen förses väggluckorna på insidan med ett helt lager av cellulosa eller förhydningsspapp. Den färdigmonterade väggen beklädes



ävenledes såväl in- som utvändigt med ett helt lager av papp, utvändigt asfaltpapp. Ytterpanelens fogar täckas med stående läkt.

Som härav och av vidfogade sektion (sid. 4 och 5) framgår består sålunda väggen av en hel serie skilda lag utav trä och papp, tillsammans 5 tum tjock, nämligen tre lag trä, varav två spåntade, och tre lag papp.

Utom väggarna tillskäras och tillverkas till sina bestämda mått även de flesta övriga i huset ingående trädetaljerna, såsom syllar, överslag, bjälkar, takstolar, trossbottnar, ytterpanel ävensom allt snickeriarbete i form av fönster, dörrar försedda med beslag, trappor, köksinredning m. m.

Hela uppförandet av byggnadsstommen bliver med ledning av monteringsritning på grund av ovan relaterade konstruktionsprinciper ett rent sammanfogningsarbete, där snart sagt varje möjlighet till tvekan eller misstag med åtföljande tidsförlust är förebyggd.

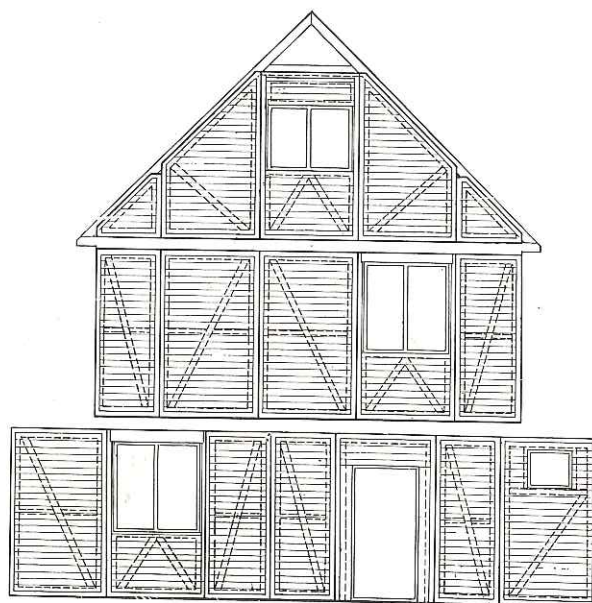
Till grund för Industribostäders ovan relaterade system för fabriksmässig tillverkning av bostadshus ligger en serie inom bolaget uppfunna och utarbetade specialkonstruktioner, lagligen skyddade genom patentförfarande i Sverige och i utlandet.

Systemet innebär endast ett led i ett sedan länge pågående arbete på framställande av goda bostadstyper, lämpade för fabriksmässig produktion.

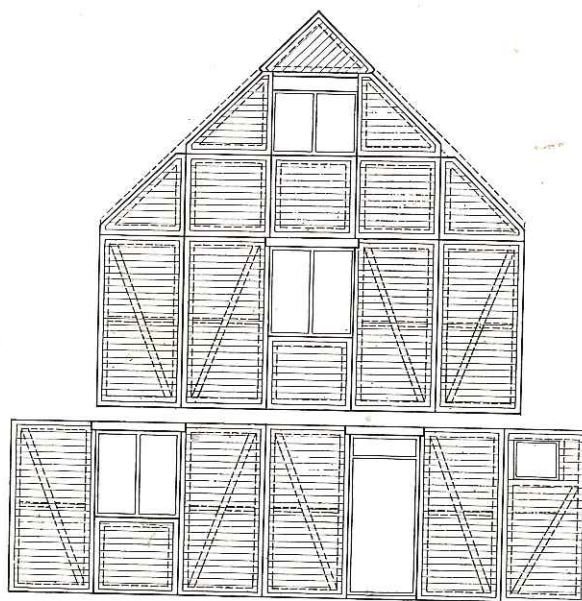
Genom ovan relaterade byggnadsmetod, som möjliggör handläggandet av bostadsbyggnadsproblemet på ett helt annat, enklare och mera betryggande sätt än hittills varit möjligt, kan en stor del av byggnadsproblemet förenklas till en ren beställningsfråga.

För att ytterligare klargöra byggnadssystemet lämnas å sid. 9 en detaljbeskrivning över trämonteringen till en av de mindre bostadstyperna.



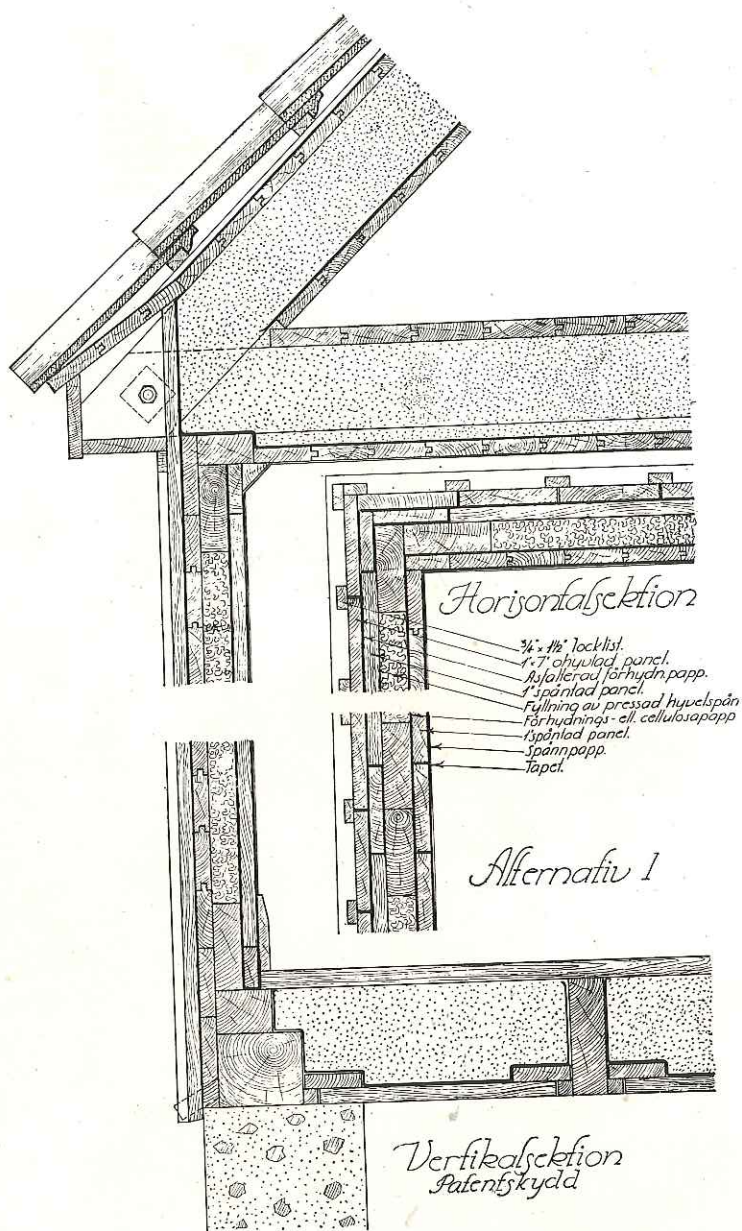


*Monteringsritning till bostadstyp Solbo  
Alt. I. Patentskydd.*



*Monteringsritning till bostadstyp Solbo  
Alt. I. Patentskydd.*







## BESKRIVNING ÖVER TRÄMONTERINGEN TILL BOSTADSTYP SOLBO.

**P**Å DEN VÄL ISOLERADE GRUNDEN UTLÄGGAS först syllarna, vilka spikas i hörnen och tillses noga, att hörnen bliva rätvinkliga. Härefter fastspikas på syllarna en spikregel. Bottenvåningens golvbjälkar inläggas och placeras i de i syllarna befintliga urtagningarna samt fastspikas (alternativt uppläggas golvbjälkarna direkt på sockeln).

De yttre väggluckorna kunna härefter resas. De åtta hörnluckorna resas först och luckramarna hopspikas i hörnen. Övriga luckor inplaceras sedan i enlighet med monteringsritningen och fastspikas vid ovan nämnda spikregel. Upptill hopfästas luckorna medelst skråspikning.

Då luckorna sammanställas ram mot ram bildas försänkningar mellan luckpanelerna och vid luckornas hopfästande inläggas i dessa försänkningar  $1 \times 6$ " bräder (linjaler), vilka spikas fast vid luckramarna. Under alla linjaler anbringas c:a 30 cm. breda pappremсор, vilka vikas uppomkring linjalernas kanter. På yttre sidan användes asfalterad och på inre sidan luftfri impregnerad papp.

Vid anbringandet av linjalerna iakttages att de horisontala linjalerna i regel böra vara genomgående.

Över långsidornas luckor uppläggas och fastspikas i luckramarna ett remstycke. Remstycket skarvas mitt över en lucka. Å gavlarna uppläggas över nedre luckvarvet remstycken, vilka genom skråspikning väl fästas vid luckramarna och i hörnen hophuggas med långsidornas remstycken.

I varje hörn anbringas 2 st. hörnjärn, vilka fästas i övre och nedre ramstyckena.

Då nedre luckvarvet blivit rest och alla linjaler, remstycken och hörnjärn anbragts i enlighet med ovanstående, uppläggas vindsvåningens golvbjälkar och placeras enligt ritning. De fastspikas underifrån

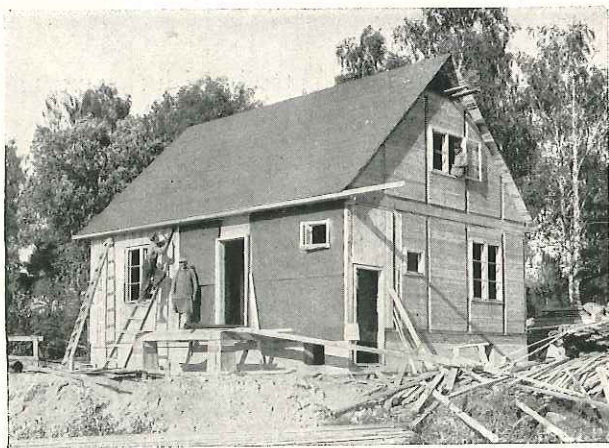




1 dag, 3 man



2 dagar, 3 man



3 dagar, 3 man

i remstycket. Härfter hopsätts takstolarna med bult och räffelbrickor (system Bufo) samt resas och fästas vid golvbjälkarna. Till dess att yttre takpanelen påspikats, sammanhålls takstolarna med delst tillfälliga försträvningar.

Gavelspetsarnas luckor uppsätts i enlighet med monteringsritning, och sedan alla linjaler anbragts å sina platser, fastspikas gaveltakstolarna vid luckramarna.

Yttre takpanelen påspikas och taket täckes med asfalterad papp samt taktegel å dubbelläkt.

Fönster- och dörrkarmar insätts samt spikas fast vid luckramarna. Mellan karm och luckram drevas väl.

Ytterväggarna beklädas med asfalterad papp och ett lag 1" ohyvlade bräder med täcklister. Takfot och



gavelavslutningar in-  
klädas enl. ritning.

Bjälklagsluckorna  
inläggas och fastspis-  
kas, varefter de täc-  
kas med förhydnings-  
papp, vilken vikes  
upp mot golvbjälkar-  
na, och trossningen  
påfylls. Trossningen  
utgöres av väl blan-  
dad koksaska och  
torvströ eller annan  
likvärdig fyllning.

Innerväggarnasluc-  
kor resas direkt å  
golvbjälkarna eller å  
kortlingar mellan de-  
samma. Erforderliga  
spikreglar anbringas  
för golvbrädernas  
upplag.

Ivindsvåningen an-  
bringas invändigt  
mot takstolarna ett  
lag luktfri impregne-  
rad papp, varefter 1"  
spåntad ohyvlad ut-  
skottspanel påspikas.  
Mellan ytter- och in-  
nertaket fylls om-  
sorgsfullt med kalk-  
blandad sågspån el-  
ler torvströ. Mot tak-  
stolarnas högben spis-  
kas 1" spåntad ut-  
skottspanel.



4 dagar, 3 man



5 dagar, 3 man



10 dagar, 3 man







# INTYG

Till Kungl. Kommerskollegium.

I skrivelse den 29 september 1920 har Kungl. Kommerskollegium anhållit om ingenjörsvetenskapsakademiens yttrande över ansökan av — — — — — om lån å tvåhundrausen kronor ur manufakturförlagslånefonden för utvidgning av — — — fabrik för tillverkning av standardiserade bostadshus av trä enligt A.-B. Industribostäders system.

I anledning av remissan har ärendet förevarit till behandling inom akademiens byggnadstekniska delegation, inför vilken det i ansökningen åberopade byggnadssystemet blivit i detalj demonstrerat.

Delegationens medlemmar hava även blivit satta i tillfälle att bese såväl färdiga som under byggnad varande hus, vilka uppförts enligt nämnda system.

Det karaktäristiska för detsamma är, att en betydande del av arbetet utföres *fabriksmässigt* och att byggnadsdelarna genom en långt driven *standardisering* lämpligen kunnat produceras *massvis*.

Detta förfarande förkortar i hög grad arbetstiden på byggnadsplatsen samt medför materialbesparing och relativt oberoende av årstiden. Härigenom och genom åtskilliga i samband därmed stående detaljanordningar synes avsevärda ekonomiska fördelar kunna vinnas vid användandet av detta byggnadssystem.

Systemet synes tillsvidare huvudsakligen ha kommit till användning vid uppförande av mindre boningshus av trä. Då dessa byggnader med avseende å beboelighet tyckas kunna väl uthärda jämförelse med bostadshus av trä, uppförda efter våra äldre beprövade metoder, synes sökanden företäda ett företag, vars framgång torde kunna få stor betydelse vid bekämpande av bostadsnöden.

Akademien, — — — — —  
— — — — — finner på ovan anförda grunder företaget värt understöd och uppmuntran av staten och anser sig därför böra tillstyrka — — —  
— — — — — ifrågavarande ansökan.

Stockholm den 20 oktober 1920.

INGENIÖRSVETENSKAPSAKADEMIEN

*J. Gust. Richert.*

Bestyrkes å tjänstens vägnar:  
*G. Österberg.*

*/ Ernst Bredberg.*



Till  
AKTIEBOLAGET INDUSTRIBOSTÄDER, Stockholm.

Genom Eder direktör Kapten Hans O. Elliot anmodade att yttra oss över de konstruktiva egenskaperna hos en av Eder utarbetad standardstuga, hopsatt av luckor få vi, sedan undertecknad Forssell tagit del av ritningarna till byggnaden samt besett en under uppförande varande standardstuga vid Västberga i Brännkyrka, härom avgiva nedanstående

#### UTLÅTANDE.

De i byggnaden ingående luckorna äro bärkraftiga för den vertikallast, som uppkommer vid stuga om två våningar och vind.

Förbanden mellan långväggarnes och gavlarnes luckor samt mellan dessa och bjälklagen äro så anordnade, att de stabilt sammanhålla byggnadens stomme. Densamma bildar därigenom en fullt styv konstruktion, motståndskraftig mot alla förutsättbara sidokrafter.

Industriebostäders standardstuga är som av ovan framgår, en konstruktivt synnerligen väl genomarbetad byggnad.

Stockholm i juni 1920.

För BYGGNADSKONSTRUKTIONSBYRÅN

*Carl Forssell,*

Professor i Byggnadsstatik vid Tekniska Högskolan.

#### AKTIEBOLAGET INDUSTRIBOSTÄDER.

Efter att hava tagit del av ritningar och beskrivning över material och byggnadsmetod för "enfamiljs-standardstugan" får jag som min mening därom med avseende på värmeisoleringsförmågan hos väggarna meddela, att denna otvivelaktigt är synnerligen god. Väggen består av ej mindre än 3 olika lager av trä med ett lager asfaltpapp, ett lager vanlig papp samt mellan två av trälagren ett 50 mm. mellanrum fyllt med pressad hyvelspån. En beräkning av isoleringsförmågan hos väggen enligt kända formler ger vid handen, att densamma är lika god som hos någon av brukliga träväggskonstruktioner. Den använda utfyllningen av mellanrummet medelst pressad hyvelspån synes mig vara mycket fördelaktig både med avseende på isoleringsförmågan och på grund av sin elasticitet samt frånvaron av benägenhet att sjunka ihop såsom fallet är med sågspån och torvströ. Genom denna egenskap bibehålles den goda isoleringsförmågan hos hyvelspån.



Beträffande tätheten mot luftdrag genom väggarna är denna säkerligen fullt betryggande. Någon porositet bör för övrigt finnas hos alla väggar.  
Stockholm den 10 mars 1920.

Högaktningsfullt  
*HUGO THEORELL*  
Civilingeniör.

Forssjö Trävaru A.-B. har för undertecknads räkning uppfört ett I. B. O.-hus av typen "Storgården" och begärt mitt utlåtande angående dels huset, dels bolagets sätt att verkställa leveransen.

Huset uppfördes under hösten 1921, således under en icke synnerligen gynnsam årstid, och inflyttade jag i detsamma omedelbart före jul samma år. Ehuru de två, sedan dess gångna månaderna varit ganska kalla med temperaturen ofta understigande — 10 à 15° C. har huset i avseende på värmebevarande förmåga glänsande bestått provet. Så kan t. ex. anföras, att sedan centraluppvärmningen en afton avbrutits och den yttre lufttemperaturen under natten nedgått till — 14° C. temperaturen dock icke i något av rummen följande morgon understeg plus 15° C.

Även i övrigt har jag ej anledning att vara annat än synnerligen tillfredsställd med byggnaden.

Och vad beträffar Forssjö Trävaru A.-B:s sätt att handhava leveransen, så står detsamma över allt beröm. Jag vill särskilt påpeka, att jag icke anlitat någon kontrollant utan själv gjort de anmärkningar, vartill anledning under arbetets gång kunnat yppa sig. De ha alltid av bolagsledningen beaktats och ändring beredvilligt gjorts, där verkliga skäl förelegat. Och även icke kontraktsenliga önsksningar har av bolaget välvilligt efterkommits där så kunnat ske.

Som sammanfattning av ovanstående vill jag uttala, att jag i alla avseenden är synnerligen nöjd med den "Storgård" som Forssjö Trävaru A.-B. åt mig uppfört.

Katrineholm i februari 1922.

*CARL EKECRANTZ*  
Järnvägläkare.

Av Forssjö Trävaru Aktiebolag har till mig hösten 1921 levererats ett bostadshus efter I. B. O. system typ "Högbo". Bolaget har levererat huset fullt färdigt till inflyttning med grund, källarinredning, yttre och inre målning, tapetsering, eldstäder samt ljus, vatten- och avloppsledningar. Det vid husbygget tillämpade systemet tycks vara mycket gott. Konstruktionen är



lätt och enkel men solid. På grund av att alla delar levererades färdiga från fabriken, uppfördes trästommen på häpnadsväckande kort tid. Värmeisoleringsförmågan är utmärkt. Huset har stått obebott under den i år ovanligt kalla vintern men har dock tillfredsställande dagligen uppvärmts endast med en mindre kamin i förstugan och för en obetydlig kostnad. Huset är ett fullkomligt idealhus för en mindre familj.

Bolaget har vid leveransen i stort sett använt det allra bästa material, och har bolaget fullgjort sina åligganden enligt kontraktet och än mera på ett synnerligen angenämt sätt.

Karlskrona den 2 mars 1922.

*ERNST JOHNSON*

Lanträntmästare.

Av Forssjö Trävaru Aktiebolag har för undertecknads räkning under Aug. och Sept. månader år 1921 uppförts ett bostadshus efter I. B. O.-system, typ "Solbo". Inflyttade i detsamma 1 okt., och får jag härmed intyga att såväl beträffande värmeisoleringsförmågan som byggnadssystemet i övrigt är till min fulla belåtenhet.

Katrineholm den 7 mars 1922.

*J. A. THOURSIE*

Lokomotivförare.

Till

FORSSJÖ TRÄVARU A.-B.

Med anledning av Eder begäran om mitt uttalande över det av Eder till mig levererade bostadshuset efter I. B. O.-systemet, får jag härmed äran intyga, att sedan jag den 1 oktober 1921 inflyttat i detsamma, det icke funnits något att anmärka mot vare sig byggnadssättet eller mot materialen och har det på ett mycket tillfredsställande sätt hävdats sin värmebevarande förmåga.

Katrineholm den 7 mars 1922.

Högaktningsfullt

*C. M. MAGNUSSON*

Kontorsbiträde.



AKTIEBOLAGET  
SPETSBERGENS SVENSKA  
KOLFÄLT

Utdrag ur radiotelegram från A.-B. Spetsbergens  
Svenska Kolfälts arbetschef vid anläggningarna på  
Spetsbergen.  
Sveagruvan Spetsbergen K. 285/3 77/75 w 3/2 71.

*Sveakol, Stockholm.*

"Lembarackens värmeisoleringsförmåga betydligt överlägsen någon här  
förut använd bostadstyp. Tillstyrker ivrigast typens användande för kom-  
mande bostadsbyggnader."

*Holmström.*

TROLLHÄTTE KRAFTVERKSBYGGNADER

Anmodad avgiva utlåtande över de erfarenheter, som vunnits beträffande  
soliditet, allmän plananordning och speciellt värmeisoleringsförmåga hos de  
tvenne bostadshus för tjänstemän vid Trollhätte kraftverk, vilka Kungl.  
Vattenfallsstyrelsen låtit uppföra enligt A.-B. Industriebostäders system, får  
jag härmed meddela:

Det ena huset, inrymmande 8 lägenheter om 1 rum och kök, färdig-  
ställdes under eftersommaren 1920, och har sedan dess samtliga lägenheter  
varit belagda.

Det andra huset, inrymmande 12 lägenheter om 2 rum och kök, kom-  
mer först i dagarna att fullt färdigställas.

På grund av den korta tid som förflutit efter bostadshusens färdigstäl-  
lande, kan något uttalande beträffande *systemets soliditet* knappast göras. Så  
mycket kan dock sägas, att vid företagen besiktning å det ett år gamla  
huset, man ej kunnat upptäcka några som helst sättningar i väggar och  
bjälklag, som kunna tyda på bristande soliditet.

Beträffande allmän plananordning synes, särskilt vad beträffar 2-rums-  
lägenheterna, en tilltalande lösning erhållits.

Vad slutligen värmeisoleringsfrågan beträffar kan, med erfarenhet från  
den gångna vintern, uttalas, att systemet vid omsorgsfull montering skapar  
varma och dragfria bostäder.

Trollhättan den 23 sept. 1921.

G. WESTERBERG

Arbetschef vid Trollhätte kraftverksbyggnader.



TROLLHÄTTE KRAFTVERKSBYGGNADER,  
TROLLHÄTTAN

Undertecknad, sedan i oktober 1920 boende i det av Kraftverksbyggnaden uppförda bostadshuset i kvarteret N:r 10, Trollhättan södra längan, byggt enl. system I. B. O., får härmed intyga, att min lägenhet, bestående av 1 rum och kök, under den tid jag bebott densamma visat sig varm och dragfri.

Bränsleförbrukning för uppvärmning och kokning har under vintermånaderna november—maj, utgjort  $1\frac{1}{2}$  famn björkved och 2 hl. koks.

I övrigt har lägenheten varit bra och bekväm och med goda garderobs-, källare- och vindsutrymmen, speciellt har köksinredningen med skåp, hyllor varit bekväm och praktisk.

Trollhättan den 7 september 1921.

GUNNAR EKSTRÖM.

Forsbacka den 31 augusti 1921.

A.-B. INDUSTRIBOSTÄDER,  
Malmtorgsgatan 10,  
Stockholm

Med anledning av Eder begäran om vårt utlåtande över de tvenne bostäder enligt Edert system, som av oss uppförts, få vi härmed meddela följande:

Konstruktionen synes vara bärkraftig och solid och den allmänna planordningen den bästa. — Värmeisoleringen har hittills visat sig synnerligen god och någon krympning av flakarna har ej kunnat iakttagas. Bostäderna togos i användning resp. 20/12 1920 och 15/3 1921. — Vårt allmänna omdöme är att bostäderna väl lämpa sig för det ändamål till vilket de äro avsedda. —

Högaktningsfullt  
FORSBACKA JERNVERKS AKTIEBOLAG  
*Axel Fornander.*  
gm. Ernst Haglund.





TRYCKT HOS  
BRÖDERNA LAGERSTRÖM  
BOKTRYCKARE  
STOCKHOLM  
1922